

DOMOLJUB

Izšla je vsak štetrek. Cena mu je 3K na leto. (Za Nemčijo 3 K 60 v, za Ameriko in druge tuje države 4 K 60 v.) — Špil in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica št. 2. Naročila, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica št. 2.

**SLOVENSKEMU LJUDSTVU
V PODUK IN ZABAVO.** ❁

Inserati se sprejemajo po sledečih cenah: Enostopna petstvarna (šestina „Domoljuba“) širine 24 cm) stane enkrat 30 v. Pri večkratnem objavljenju primeren popust po dogovoru. — Posamezne številke se prodajajo po 10 v. Za koval promet poštino-branilnišnega urada št. 524.797.

Štev. 42.

V Ljubljani, dne 17. oktobra 1907.

Leto XX.

Živinske kužne bolezni.

V kranjskem okraju, zlasti v Loki in v selški dolini, se je pojavil nedavno konjski smrkelj. Z vso strogostjo je državna oblast po svojih živinozdravniških nastopila. Konj se je pobilo veliko število; več hlevov se je moralo razkužiti; zavoljo sumljivosti kontumaciranih konj je bilo vse polno; promet se je ustavil, ker se je vožnja s konji splošno omejila. Cel okraj trpi vsled tega, nekaj posestnikov je pri tem na tisočake na škodi.

V dopisu iz selške doline smo že nedavno povedali, da je ta grozna konjska kužna bolezen skoraj gotovo sad gospodarstva pri gradnji nove bohinjske železnice. Po prizadevanju naših poslancev se je v pogodbo, ki se je sklenila z glavnim podjetnikom, laškim milijonarjem Cekonijem, sprejelo tudi določilo, da se mora pri oddaji vožnje ozirati najprej na domače voznike. V selški dolini so posestniki o pravem času sklenili zvezo in jo naznanili železniškemu ministrstvu; ponudili so manjšo ceno za vožnjo, nego tuji podjetniki. In vendar je Cekoni oddal vožnjo gališkim judom z vednostjo želez-

niškega ministrstva. Prignali so v dolino celo čredo zgaranih konjskih mrh, ki so noč in dan vozile ogromno težo; mnogo jih je pocepalo in že ob tistem času se je v dolini pokazal konjski smrkelj. Cekoni je spravil svoj bogati dobiček, gališki judje tudi; loški sodni okraj ima pa razdrto cesto in zdaj še konjsko bolezen s tisočaki škode za svoje plačilo. To zadevo omenjamo zavoljo tega, ker je splošne važnosti. Kjerkoli se gradi kaka železnica, je treba o pravem času sklicevaje se na omenjeni žalostni zgled zastaviti vse sile, da se podkupljena banda o pravem času razžene.

Ob tej priliki se pa hočemo dotakniti druge važne stvari. Naše postave gledé kužne bolezni so namreč zastarele in pomanjkljive. Tu je treba kmalu pomoči. Glavne zahteve, ki naj jih kmečke zveze po svojih poslancih dosežejo v državnem zboru so te-le:

1. Naše avstrijske živinozdravniške šole so slabe. Kužne živinske bolezni se še mnogo premalo poznajo. Proti nekaterim boleznim se priporoča cepljenje; toda vse cepilo se dobiva iz drugih držav. V tem oziru je treba odločne izpremembe. Živinozdravniških šol bi moralo biti več; vre-

jene morajo biti tako, da se bodo pri njih poučevale zlasti kužne bolezni, in da se bo tam pripravljajo tudi cepilo. Nadarjenim in za svoj posel vnetim mladim živinozdravnikom se mora dati prilika, da se, ko dovrše svoje šole doma, drugod po večjih zavodih še dalje izobrazujejo v svoji stroki. To, kar je zdaj, je slabo. Mladenič, ki pride s svojim izpričevalom kot živinozdravnik v službo, nima nobene izkušnje in je v svojem poslu tudi silno malo dobi. Po sejnih in pri železniških pošiljatvah opravlja kakorkoli posel nadzornika, v mestu, kjer prebiva, ga pa večjemu h kakemu gosposkemu psu pokličejo. Če pride kaka kužna bolezen, je pa vse narobe. Drži se zastarele postave po črki in kmečki posestniki čutijo od njega samo sitnosti.

2. Ljudje se morajo o kužnih boleznih trajno in temeljito poučevati. To bo seveda šele potem mogoče, če bomo imeli temeljito izvežbanih živinozdravnikov v zadostnem številu. Med Slovenci ovira tak poduk tudi žalostna resnica, da imamo za živinozdravnike tujce, in pa da so večinoma ti možje nazadnjaškega liberalnega mišljenja brez pravega zmisla za ljudstvo in njegove potrebe. Izobraževalnih društev imamo

lepo število; ljudje prihajajo radi k predavanjem; toda liberalnemu živino-zdravniku še na misel ne pride, da bi porabil tako lepo priliko za poduk. Edino v Pirčevi družbi se sempatja kateri oglasi. Naj bodo liberalci, če hočejo; toda liberalstvo jim ne sme vzeti potrebne razsodnosti v izvrševanju njihovega poklica.

3. Uveljaviti se mora načelo, da se posestniku, ki o pravem času naznani bolezen, popolnoma oškoduje poginola ali pobita živina iz državnih sredstev. Po drugi poti ne pojde. Saj vsi vemo, da se n. pr. za vrančnim prisadom padlih govedi, ali za rdečico poginolihi prašičev mnogo skrivaj zagrebe. Ob začetku bolezni se pa zlasti prašiči marsikje zakoljejo in prodajo, četudi za manjšo ceno. S tem se bolezen seveda ne ustavi; vrh tega so v nevarnosti tudi tisti, kateri kupujejo in uživajo tako meso. Vlada z živinozdravniki na čelu, bi morala tudi živinsko zavarovanje bolj krepko podpirati nego doslej.

4. Izpremeniti se mora v § 925 drž. zak. določena doba za sumljivost. Tam je določenih 8 do 30 dni. Po sedanjih izkušnjah pa zadostuje 3 do 14 dni. Mnogo sitnosti bi se s tem polajšalo. Poleg te postave bi se morale času primerno izpremeniti tudi druge postave glede na kužne bolezni, zlasti glede na prašičjo rdečico in kugo.

Kakor so se človeške kužne bolezni že silno omejile in nekaj domala popolnoma uničile, tako more pametno delovanje ustaviti tudi ogromno škodo, ki jo ima naš kmet od živinskih kužnih bolezni.

Naš kmet in liberalno učiteljstvo.

Na občnem zboru »Katoliškega političnega društva v Radovljici je imel posestnik Jakob Polda iz Gorij sledeči zanimiv govor, ki jasno kaže, kaj misli naše kmečko ljudstvo o najnovejšem sklepu slovenskega liberalnega učiteljstva.

Liberalnemu učiteljstvu.

Posestnik g. Jakob Polda govori:

Cenjeni zborovalci!

Gotovo ne smemo na današnjem zborovanju prezreti nekega pojava, ki se je pokazal med tistim stanom, ki mu izročamo svojo mladino v odgojo. Koncec meseca avgusta t. l. je zborovala v tem lepem gorenjskem mestu, v Radovljici, »Zveza jugoslovanskih učiteljskih društev«, ki prireja redno vsako leto svoje shode in na teh stavi vsemogoče resolucije

v prid svojega stanu. Prav tako, saj mi nikakor učiteljstvu (dobremu učiteljstvu) ne odrekamo dostojnih plač in nečemo, da bi ravno ta stan tako siromašno bil plačan. Prav je torej, da stavijo svoje zahteve, ali to, kar se je pa zgodilo zadnje dni avgusta tu na zborovanju v Radovljici, tega pa mi krščanski možje, krščanski očetje in davkoplačevalci ne moremo trpeti. Naša že itak prenapolnjena srca ne prenašajo neslanosti od strani takoimenovanega naprednega učiteljstva.

Zadnji shod tu v Radovljici je jasno pokazal te ljudi; — tukaj na zborovanju so učitelji dosti, da popolnoma odkrito izrazili to, kar si že davno mislijo, a do današnjih dni se niso tako pokazali. In kaj nameravajo ti ljudje? Če povem, da so tu zborovali le pristni in strastni liberalci (Smeh), ker ti so v teh družtvih (naše vrlo katoliško učiteljstvo ima že tako svoje društvo »Slomškovo zvezo«), če torej povem, da so bili na tem zborovanju vsi učitelji liberalnega mišljenja, potem tako veste, spoštovani zborovalci, o čem so sklepali ti ljudje. (Veselost, jih poznamo!)

Ti učitelji so se zavzeli za svobodno šolo, to se pravi, oni goré za šolo, ki naj bo popolnoma na protiverski podlagi, oni goré za tako šolo, kjer bodo učitelji lahko vzgojevali našo mladino v svojem protiverskem, liberalnem duhu. (Ogorčenje.) Prav zato pa, ker hočejo šolo čisto odtegniti vsakemu verskemu vplivu, odtujiti hočejo tudi naše otroke od duhovščine, ki vendar edino more še vzdrževati ljudstvo v pravih mejah. Ti liberalci so sklenili, da se morajo odpraviti vse verske vaje, da se mora kajpada dosledno ovreči vsaka stvar, ki nas spominja naše svete vere. In predragi zborovalci, čujte! To delajo ljudje, ki žive od naših žuljev. (Burno odobravanje.) To sklepajo ljudje, ki jih moramo mi plačevati. (Ponovno odobravanje.) In vprašam, ali ni naša sveta dolžnost, da se mi odločno postavimo nasproti takemu ravnanju? (Viharno pritrjevanje in odobravanje.) To ljudstvo tudi zahteva v svoji veliki predrznosti, da naj se duhovniki spravijo ven iz vseh zastopov, seveda še posebno iz raznih šolskih svetov.

Glejte, cenjeni zborovalci! Tako se je sklepalo tukaj v našem mestu Radovljici in zato je popolnoma umestno, da tudi mi tukaj zborujemo in odločno in gromovito protestujemo zoper te resolucije. (Burno odobravanje.) Naša krščanska, stanovska in očetovska zavešt in dolžnost nas je semkaj pripeljala na to zborovanje, da pokažemo in javno izrečemo, da nam zahteve in sklepi zadnjega učiteljskega shoda niso všeč in da mi krščanski očetje in davkoplačevalci zoper take sklepe odločno protestiramo. (Burno, dolgotrajno odobravanje.) Za svobodno šolo in za šolo brez duhovnika, brez vere se to ljudstvo ogreva. Odprave veronauka iz šol in izгона duhovnikov za enkrat še naravnost ne zahtevajo, za sedaj hočejo samo odpravo verskih vaj. Ali mi vemo, ako se jim posreči, sli bodo z zahtevami naprej, saj to je njihov ideal, to je njihova srčna želja in sedaj že tudi predrzna zahteva, zato se toliko mučijo, toliko trudijo na raznih zborovanjih. Zato je toliko v tem smislu pisanih člankov po raznih veri nasprotnih časnikih.

Vprašam, ali moremo mi vse to mirno gledati, mi krščanski očetje in davkoplačevalci? (Burni klici: Ne! Nikdar!) Ali ni naša sveta dolžnost, da se še za časa ustavimo tej brezverski povodnji? (Da! Pritrjevanje.) Naša nedolžna mladina, ki jo moramo mi izročati takim ljudem v odgojo, nas k temu sili. Duševno, a tudi gmotno stanje naših otrok, njihova posmrtna sreča nas naganja, da mi učiteljstvu naravnost povemo, da mi take sklepe, kot so jih oni skovali na zadnjem zborovanju, odločno odklanjamo in da takega učiteljstva, kot

se je pokazalo na tukašnjem zborovanju, ne potrebujemo in da mi takim učiteljem ne damo v povzdigo njihovega gmotnega stanja niti vinarja ne! (Burno in viharno odobravanje.) Otroci naši se morajo vzgojevati v duhu, ki jim ga mi krščanski stariši še prav v zgodnji mladosti vselemo v nedolžna otroška srca, še predno jih pošljemo v šolo. (Tako je!)

Otroci naši se morajo v šoli le še bolj izpopolnjevati v verskem znanju, in to seveda se bo zgodilo le s pomočjo — duhovnikov! In tako ljudstvo, ki ga moramo mi vzdrževati in plačevati, naj se tako oblastno in protiversko šopiri po naših šolah! (Ne! Ne!) Naših šolah, pravim, saj veste cenjeni zborovalci, koliko stroškov zahteva leto za letom vzdrževanje starih in novih šol. (Tako je!) in mi naj bi ta trdo prisluhni denar dajali zato, da bi se ondi naša mladina poneverila in odtujila sveti veri in tako samoobsebi umljivo podivjala. (Ogorčenje.) Saj vemo, da je človek brez vere hujski kot živina, to nam kaže vsakdanja izkušnja. Ako vzamemo našemu ljudstvu globoko versko prepričanje, smo mu s tem vzeli vse, ker le to nas more še obdržati v pravih mejah. Ako komu postave božje niso svete, bo tudi svetne postavje le v toliko izpolnjeval, v kolikor bo prisiljen.

Klic po svobodni šoli je tem ljudem pri srcu in zato tudi od njihove strani toliko navdušenja za svobodomiselnim shod, ki se je vršil nedavno gori v Pragi. Liberalno naše učiteljstvo hoče torej šolo postaviti na popolnoma protiversko stališče, in zato tudi duhovščino spraviti iz vseh javnih zastopov. Mi na, cenjeni zborovalci, krščanski očetje, tu sklenimo, da homo mi od sedaj naprej še bolj kot doslej poskrbimo pri vsakih volitvah, naj si bo v ta ali oni zastop, da za take ljudi, ki kujejo take sklepe, ne bo ondi prostora. (Burno odobravanje.) To bomo delali, naj stane kolikor in kar hoče. Pokazati hočemo temu predrznemu učiteljstvu, da nismo mi radi niega, ampak je ono radi nas tukaj, in da morajo oni vzgojevati našo mladino tako, kakor zahtevamo mi, ki jih plačujemo. (Odobravanje.) Predlagam sledečo

resolucijo:

Občni zbor Katoliškega slovenskega društva najodločneje obsoja namene in delovanje svobodne šole, obžaluje, da so ravno v Radovljici slovenski liberalni učitelji na občnem zboru jugoslovanske zveze sprejeli brezversko šolo v svoj program. Zbrani zborovalci odločno zahtevajo, da se naj otroci krščanski stariši v vzgajajo in podučujejo v krščanskem duhu. Vsi krajni šolski sveti se pozivljajo, da nasprotujejo nastavljanju učiteljev, ki so člani liberalne zveze in zahtevajo le nameščenie krščanskih učiteljev.

Političen pregled.

DRŽAVNI ZBOR.

Otvoritev državnega zbora je blizu. Predsedstvo državne zbornice je že razposlalo poslancem vabilo za sejo državnega zbora dne 16. t. m., ob 10. uri dopoldne. V tej seji bo skoro gotovo poročal ministrski predsednik o avstro-ogrski nagodbi. O drugih stvareh se v tej seji ne bo obravnavalo. Popoldne istega dne se vršijo posvetovanja strank.

DEŽELNI ZBORI.

Deželni zbori bodo z otvoritvijo državnega zbora zaključeni. Mnogo dobrega so storili in marsikje je bila otvoritvena doba prekratka.

Istrski deželni zbor sklone postaviti na dnevni red prihodnje seje predlog, naj se na Istro pripadajoča pridobninska kvota pravično razdeli in pobira. Nato sprejme deželni zbor zakonski načrt glede na regulacijo Mirne.

Češki deželni zbor je odgođen. Nekaj je storil, toliko pa ne; kolikor se je pričakovalo od njega in kolikor bi bil lahko storil.

Ravno tako je odgođen šlezjski deželni zbor.

Gališki deželni zbor pa se še vedno peča z volivno reformo. Odbor, ki to zadevo proučuje, je predložil deželnemu zboru načrt o izpremembi poslovnega reda, ki naj onemogoči vsakršno obstrukcijo. Skolyszevski je predlagal, naj se ta načrt odstavi od dnevnega reda in predloži obnemem za volivno reformo. Večina pa je ta predlog odklonila. Skolyszevski je nato govoril celih pet ur obstrukcijski govor, slednjič je pa omagal in moral prenehati.

AVSTRO-OGRSKA NAGODBA.

Komaj je šel »politični pregled« zadnjega »Domoljuba« v stroji, prišle so iz Budimpešte o nagodbi vesti, ki so dosedanje stanje tega vprašanja popolnoma prevrgle. Že so bili avstrijski ministri na budimpeštanskem kolo-dvoru, da bi se brez nagodbe vrnili na Dunaj, kar pride k njim mož z novim nagodbenim načrtom. Vlak je brez ministrov sopihal proti Dunaju, ker ti so se vrnili in pričeli nova pogajanja.

Posledica teh pogajanj je bila, da se je sklenila nagodba.

Kdor je pazno zasledoval razmere, in upošteva stališče, kakor ga je zastopala avstrijska in ogrska vlada v tem vprašanju, bo gotovo vprašal: Kako je prišlo do nagodbe? Ali je popustila ogrska vlada, ali so se morali vdati avstrijski ministri?

Natančen odgovor na to vprašanje je danes še težaven. To pa zaradi tega, ker nagodba v vseh podrobnostih še ni objavljena. Znana je šele v glavnih potezih. Natančnejši odgovor bomo zvedeli, ko bo zboroval prvi državni zbor, kjer bo avstrijski ministrski predsednik poročal zbornici o nagodbi.

Nekaj pa vemo že sedaj, toda dvomimo, če bo s tem naša avstrijska polovica zadovoljna.

Kaj je z bančnim vprašanjem, ki ga je avstrijska vlada z vsemi silami hotela priklopiti nagodbi? Odgovor se glasi: bančno vprašanje ni rešeno ampak je odloženo do 1. maja 1908. Velik boj se je sukal o tem vprašanju, ki je velikega političnega in narodno-gospodarskega pomena. Zmagala je ogrska Košutova stranka. Pripoznati moramo, da je ogrski ministrski predsednik do zadnjega zagovarjal skupno avstro-ogrsko banko, kakor je bila doslej, zmagali pa so s svojim pritiskom ministri Košut, Appony in Günther. — Dogovor se glasi, da se mora do 1. maja 1908 odločiti ogrska vlada, ali za podaljšanje privilegij sedanje avstro-ogrské banke, ali pa za ločitev. Ako se do 1. maja ne odloči ogrska vlada, mora avstrijska odpovedati privilegij skupni banki ter jo urediti kot samosvojo. Ogrski ministrski predsednik Weckerle upa, da pregovori do tega časa Košuta in tovariše za skupno banko. To upanje pa je bržčas prazno, ker je samostojna ogrska banka ena glavnih točk v programu neodvisne stranke. In ta ima večino.

Ogrski listi seveda pozdravljajo nagodbo, ker imajo Ogrri od nje korist. Nagodba pomeni za Ogrce povzdigo neurejenega ogrskega gospodarskega življenja in kredita, ki je bil zadnji čas zelo slab.

Nekaj pa Ogrri niso dosegli v nagodbi, namreč železniško zvezo med Košicami in Boguminom, kar bi pomenilo za Avstrijo velikansko škodo. Beck je na to zelo ponosen in

bo to o priliki, ko bo v zbornici govoril o nagodbi, gotovo zelo povdarjal.

Od zahteve, naj Ogrri zvišajo kvoto, pa avstrijska vlada ni odstopila. Zato so Ogrri konečno dovolili, da se zviša kvota za 8^{1/2} odstotkov. Seveda so do tega prišli šele potem, ko jim je Avstrija dala raznih koncesij. In to je ravno najkočljivejše vprašanje pri tej nagodbi. Če so avstrijski ministri kaj dovolili, kar bi bilo na škodo avstrijski polovici, ali celokupnosti države, potem bodo imeli v državnem zboru težko stališče. Nagodba namreč ne velja prej, predno je ne potrdi avstrijski in ogrski državni zbor. Gotovo pa je, da avstrijski parlament ne bo potrdil nikake nagodbe, ki bi obsegala kake koncesije Mažarom v škodo Avstrije. Pogrebci nagodbe so na Dunaju že pripravljani, piše neki list, v slučaju da je nagodba slaba. — Kar se tiče ogrskega državnega zbora, je stvar jasna. Nagodbo, ki zagotavlja Ogrom koristi, bo ogrski parlament gotovo rad potrdil. In kakor se čuje, nagodba Ogrom ni ravno v škodo. Nagodba je za Ogrsko ugodna v gospodarskem in političnem oziru, in odgovorja popolnoma načelom one stranke, ki hrepeni po popolni ogrski neodvisnosti. »Ne samo da smo mesto carinsko-trgovinske zveze sklenili le pogodbo in da smo dosegli avtonomni carinski tarif, dosegli smo še marsikaj, kar Ogrsko približa idealu državne neodvisnosti,« tako je označil Košut vseh nagodbe.

Cesar je sprejel v avdienci oba ministrska predsednika ter izrazil svoje zadovoljstvo, da se je sklenila nagodba. Pred državnim zborom pa ta stvar ne bo šla tako gladko; nagodba sicer še ni v vseh posameznostih rešena, — zlasti glede na državnopravna vprašanja se še vrše pogajanja med ogrskim ministrom Wekerlom in ministrom za zunanje zadeve Aerenthalom — pa tudi posameznosti, ki so že rešene še niso vse znane, toliko je pa gotovo, da bosta ministrska predsednika imela še velike težave, predno pripravita avstrijski parlament do pritrditve, če so v nagodbi le količkaj prikrajšane avstrijske koristi. In da so, o tem že ni sedaj nobenega dvoma in je javna tajnost. Krščanski socialci — potem pa bodisi slovenski ali neslovenski, stoje prekoslej na stališču, da ne potrdijo nikake nagodbe, ki bi prinašala le sebičnim Mažarom korist, nasproti pa oškodovala Avstrijo. Sicer pa prinese itak prihodnji teden odgovor!

PREOSNOVA MINISTRSTVA.

O preosnovi avstrijskega ministrstva se je pričelo zopet govoriti. Vprašanje je menda v zvezi z nagodbo. »Budapesti Hirlap« poroča z Dunaja, da so nekateri krščansko-socialni poslanci naglašali, da mora baron Beck preosnovati svoje ministrstvo, ako hoče, da se nagodba sprejme. Neki član gosposke zbornice je dejal, da bo baron Beck pred rešitvijo nagodbe več članom parlamentarnih strank ponudil ministrske sedeže, da s tem zagotovi nagodbeno večino. Nekateri mislijo, da se to zgodi še pred otvoritvijo državnega zbora, kar pa ni verjetno. Med kandidati za ministra za notranje zadeve je tudi znani krščanski socialce dr. Gessmann. Drugi pravijo, da se bosta ustanovila delavsko in jugoslovansko ministrstvo. O tem so tudi bravci »Domoljuba« že večkrat slišali. Pred tedni se je o tem mnogo več govorilo kot sedaj. Skoro sumljiv molk vlada sedaj po listih o tem vprašanju. Omenili smo pa tudi že pred časom, da bi bilo morda bolje — da bi se že prej molčalo o tem.

VOLIVNA REFORMA ZA OGRSKI DRŽAVNI ZBOR.

Deseti oktober, od vsega Ogrskega ljudstva tako zaželjeni dan, je prišel. Otvoril se

je ogrski državni zbor. Socialnim demokratom, ki so se za ta dan toliko pripravljali, sicer ni šlo vse po želji, ker jim je mestni načelnik prepovedal obhod pred parlamentom, vendar so vseeno aranžirali neke vrste »promenado« in na ta način demonstrirali za splošno in enako volivno pravico. Tudi listi tega dne niso izšli, ker so se demonstracij udeležili tudi stavci. Delavci so uprizorili generalni štrajk. Restavracije in kavarne so bile zaprte, železnice, tramvaji, razsvetljava in vodovodi so pa delovali. Policija pred parlamentom je bila pomnožena. Po vseh delavnicah, kjer so se bali napadov, so bile nastavljene vojaške straže. Trgovine in tudi šole so zaprte. 40-članska deputacija je šla k predsedniku zbornice Justhu in mu izročila petico za splošno in enako volivno pravico.

Ogrska vlada pa z volivno preosnovno vedno odlaša. Grof Andrassy sedaj izjavlja, da pride volivna reforma na vrsto decembra meseca, »ako bo to mogoče z ozirom na delavni program zbornice«, če ne pa šele januarja meseca. Podučeni krogi pa pravijo, da je to vse skup alje slepilo, in da volivna preosnova letos sploh ne pride na vrsto.

BALKAN.

Pravosodna reforma, ki so jo izdelali Avstrija in Rusija, Turčiji ni všeč. To je gotovo. Listi so celo pisali, da je turška vlada v skopeljskem okraju povzročila demonstracije Albancev proti nameravani reformi. Diplomacije zatrjujejo, da to ne more biti resnično, ker bi bilo to Turčiji sami v največjo škodo.

Vse kaže, da misli Avstrija in Ogrska rešeno s svojo pravosodno reformo. Zastopnika teh dveh držav sta opozorila grškega ministra za zunanje zadeve, naj se ne protivi nameravani reformi, ker bi bil za slučajne neprilike odgovoren.

Orki pa zato še niso prenehali podpirati svojih band. Vsled ovadbe nekega Teodorija je turška oblast zaprla 46 Orkov in jih odvedla v Solun. Zdaj je v Solunu zaprtih 120 Orkov iz boljših stanov, ker so podpirali bande. — Pri Kastoriji se je vršilo klanje med bandami, v katerem je bilo ubitih dvajset oseb, med njimi 13 žen.

Poročali smo zadnjič o noti avstrijske in ogrske vlade na bolgarskega ministra za zunanje zadeve. Ta jima je sedaj odgovoril ter povdarjal, da je potrebno 1. določiti natančno mejo ozemlja, v katerem naj se reforma izvede, 2. to ozemlje zopet po potrebah prebivalstva razdeliti na podokraje, 3. izravnati narodnostna nasprotja v tem ozemlju zlasti na cerkvenem in šolskem polju, 4. izvršiti ljudsko štetje, 5. preosnovati policijo in sodišča.

HRVATSKA.

Hrvatski poslanci so sklenili pozvati škofa Drohobockega, naj odloži svoj poslanski mandat, ker je prevelik prijatelj Mažarom. Ogrski državni zbor je namreč otvorjen in nastane vprašanje, kako stališče bodo zavzeli hrvaški poslanci nasproti niemu. Ogrski ministrski predsednik Weckerle in hrvaški minister Josipovich se izkušata pogajati s hrvaško koalicijo. Ni pa še odločeno, ali bodo Hrvati obstruirali. Posebno na roke Mažarom gotovo ne bodo šli, in ni gotovo, ali se doseže sporazumljenje. Hrvaški ban Rakodcay je rekel enkrat pametno besedo. Sporočil je menda Weckerlu, da rad odstopi, ako je njegova oseba kamen izpodtike, da se sporazumljenje med Hrvati in ogrsko vlado ne doseže.

VSERUSKI CERKVENI ZBOR.

Vseruski cerkveni zbor, katerega smo že zadnjič naznanili, je sklican na 29. novembra v Moskvo. Ruske cerkvene razmere vpljejo

po reformi. Korupcija je tako velika, da mnogi menijo, da niti cerkveni zbor ne bo mogel napraviti tem razmeram konca! Korupcija se je preveč zajedla že v vse sloje. Veleugledni ruski list piše, da se od ruske revolucije odigrava šele »1. dejanje«; najhujše še pride. — Do takih razmer pride, če se cerkev vsužnji državi.

SPOR MED FRANCIJO IN ŠPANIJO. — MAROKO.

Francozi in Španci se v Maroku še nikdar niso prijazno gledali, vendar prav do resnih prepitov do zadnjega časa ni prišlo. Sedaj se pa javlja, da je med francoskim generalom Drude in španskim poveljnikom Santa Olalla v Kasablanki izbruhnil pravi spor, ker hoče slednji v smislu algezijske pogodbe zasesti kasablanski okolič, katera je sedaj zasedena od francoskih čet.

Španci v Evropi niso nič kaj zadovoljni s špansko akcijo pri okupaciji Maroški. V glavnem mestu Madridu je na javnem shodu 2000 oseb protestiralo proti okupaciji Kasablanki in zahtevalo, naj Španija takoj odpokliče svoje čete iz Maroka.

Francozi so v Kasablanki od onega časa sem, ko so izbruhnil nemiri, počenjali strašne grozovitosti. Mesto, ki je imelo 35.000 prebivalcev, je sedaj razvalina. Po cestah se podijo psi in sestradane roparske postave. Angleški in nemški trgovci so vsled plenjenja in nasilj vojakov obubožani. Vsega so se polastiti vojaki in judje iz Tangerja. Mesto nudi žalostno podobo nasilstev in grozodejstev.

Listek.

Sreča in vera.

(Tirolska povest. — Reimmichl.)

1. Marija nad vrati.

V prijetni Fronske dolini, visoko gori v višini na solnčnem gorskem prevalu, stoji velika, bela hiša; ozira se daleč v podolje in globoko v pogorje Mogočni Veliki Ropotač s svojim blestečim ledenim oklepom. Beli Rog in Isketajoča »Cerkvena streha« se zrcalijo v njenih oknih. Ko se že plazijo prve nočne sence po dolini, pošilja še vedno hiša v višavi rdeče pramene v dolino; in ko ob prvem petelinjem petju v dolini še globoko in težko diha temna noč, se že svetlika gori v višavi, najprej rmeno, potem rdeče — pa tako nežno in prozorno, da ne veš, je li dih ali sanja.

Hiša v višavi tvori s svojimi obširnimi polji eno največjih kmetijskih posestev v onem kraju; »pri Goričanu« pravijo. Če greš gori in se bližaš hiši, bi skoraj mislil, da gledaš kak gosposki dvor, tako vse čisto, snažno in prijazno gleda v svet. Okna se svetlo bliščijo, zid je nanovo pobeljen, tla so pomadena in pomita. Na pročelni strani ob hiši stoji mal vrtiček, kakor lastavičje gnezdece; iz gnezdeca pa kuka sto in sto pisanih cvetnih glav, nageljček, rezedice, roženkravt, rožmarin.

Nad hišnimi vrati je vzdana železna plošča, in z živimi barvami je na njej naslikana podoba Matere Božje. Že od pradavnih časov stoji ta podoba nad vrati, a barve so še svetle in čiste. Pod podobo pa stoji z debelimi črkami zarisan o zid:

Nobenih težav in nadlog nam ni mar,

Marija nad vrati nas čuva vsekar.

Poleg hiše gleda proti »Cerkveni strehi« nova steklena veranda, Goričan namreč nekaj let sem vodi malo poletno gospodarstvo

za hribolazce in tuje gospode, ki mnogoštevilno prihajajo mimo, ko hodijo na visoke gore.

Sedanj Goričan, Jurij po imenu, je možan, podjeten mož. Okoli trideset let ima. Pred šestimi leti je pripeljal z Bukove doline mlado ženo, Rožlino Cilko, na svoj dom. Štiriletni deček, ki skače zunaj po vrtu, je njihov otrok; dvoletno dete še spančka v zibelki.

Mehek poleten večer je. Rožni solnčni svit tone za gorami, blesteče ladjice oblakov plavajo čisto blizu strehe po sinjini neba. — Goričan in njegova žena sedita v sobi. — Jurij je velike, širokopleče postave, z drzno zakrivljenim orlovskim nosom, rjavimi brki in ravnokakimi lasmi; oči njegove so vranje-črne in nemirne. Lep mož; samo mala guba med očmi — znak strastnega značaja — mu kazi obraz. Še lepša kakor mož je njegova mlada žena. Iz njenega vitkega stasa odseva harmonija; na obrazu, belem kakor mleko, žari dvoje rdečih ličec, kakor dva jabolčna cveta. Pod rimskim nosom rdé mala, rožna usta; oči njene so modre in globoke kakor morje. Plavi lasje so nežno pozlačeni, spleteni v kito in zaviti okrog glave. Obličje žene je odkrito, kakor odprta knjiga, pogled njen je čist in nedolžen kakor pri otroku — nad vse nieno podobo se razliva angelska miloba. Vidi se, da se je med obema zakonskima ravnokar pripetilo nekaj neprijetnega. Mož se namreč nemirno premika na stolu in zre nejevoljno okrog sebe; ženi je iz morske sinjine njenih oči pripolzel čisto majhen valček, ki še visi na trepalnicah.

Res je med Jurijem in Cilko nastal precej neprijazen razpor. Sedela sta tiho drug poleg drugega. Šele čez nekaj časa je žena zopet pričela pogovor.

»Nikari, Jurij,« je govorila s stresočim glasom, »tega ne prizadeni naši ljubi Materi Božji — da bi jo zbil doli z vrat — greh bi bilo. Ako bo morala Marija proč od nas, o Jurij moj, potem bo vzela tudi blagoslov s seboj. Ni zastoni zapisano pod podobo: »Nobenih težav in nadlog nam ni mar, Marija nad vrati nas čuva vsekar.«

»E kaj, prazna vera!« zamrmra mož.

»O moj Bog, Jurij,« zakriči žena, »ali si že prišel tako daleč? — Jurij, ne zameri mi, sedaj ti moram nekaj povedati — že leto in dan me je kakor kamen tiščalo v srcu, zdaj pa je prišel čas, da ti odkrito povem, — Jurij, odkar prihajajo tuji gospodje, se je vse zelo izpremenilo pri nas; ti nisi več nekdanji ljubi in dobri Jurij; na Gospoda našega si pozabil, cerkve se ogibaš, kakor le moreš — ob nedeljah ostajaš z gospodo na gori, rožni venec si pozabil in pol leta že nisi slišal nobene pridige več; — gospodarstvo zanemaraš in se potepaš za negotovim zaslužkom. Posli delajo, kar se jim zljubi. Ako bi Jerneja ne imeli več, bi šlo vse h koncu. — Zdaj hočeš tuji gospodi na ljubo mater Marijo strgati s hiše — o Jurij, to se ne bo dobro končalo! — Jurij, ako čutiš še iskreno ljubezen do mene —«

»Bodi pametna, Cilka, pametna!« jo prekinje mož — tudi njegov glas trepeče — »kar delam, delam vse na ljubo tebi in otrokom; glej, saj sama veš, »pri Goričanu« je bilo nekdan največje in najbogatejše posestvo daleč naokrog, skoraj napol plemenitaja so bili Goričani. Stari oče se je zadolžil — jaz moram zopet dvigniti posestvo — o Goričanu morajo zopet enkrat govoriti, kakor nekdan po vsej zgornji in spodnji deželi — tebe morajo enkrat spoštovati kakor grofice. Tuji gospodie nam prinašajo dobiček; moramo zagrabiti, gledati moramo, da kar največ gospode pride sem gori; — imajo nekoliko drugačno vero, kajpada, a treba je pogledati skozi prste. Da le denar puste pri nas! Glej, Cilka, saj

bova Marijino podobo pozimi zopet lahko obesila nad vrata.«

»Jurij,« jadicuje žena, »raje grem beračit s teboj, kakor da bi za denar prodala vero, zatajila svojega Boga in našo ljubo Mater Božjo.«

»Ti pojdi beračit, jaz ne grem s teboj!« se razjezi mož.

»Jurij, moj mož, ali še veš, kaj si mi na večer nainega poročnega dneva obljubil?« dé žena mehko.

Mož buli s topimi očmi pred-se. Ljubeznjiva slika se poraja pred njegovimi dušnimi očmi. Kot novoporočenec pelje nevesto v spalnico. Prvič jo globoko, prav globoko pogleda v oči in poljubi. Ona pa mu govori nežno in milo: »Jurij, moliva večerno molitev! Moli naprej!« On de nato s prosečim glasom: »Cilka, bodi tako dobra, moli ti naprej.« In ona moli:

Jezus moj jaz spavat grem nocoj,
angeljev deset naj čuva nad menoj;
dva ob vzglavju mojem,
dva ob vzožju mojem,
dva naj me odejeta,
dva naj me vzbudita,
dva naj mi pokažeta
pot do paradiža. —
Jezus Kristus, veliki Trpin,
ti Zveličar moj in božji Sin,
v svoje svete rane me zakleni,
lahko spavati bo meni.

Ti, Marija, plašč deviški razprostri
kakor streho vrhu naju,
k nama svete upri oči,
čuvaj naju, čuvaj naju!

Primeta se nato za roke in si medsebojno obljubita, da bosta zvesta ostala Gospodu našemu in Mariji Devici.

Vsega tega se spominja Jurij. Dobri in hudobni duh se nekaj časa borita v srcu njegovem; toda Jurij se je že tako krčevito oklenil svojih ošabnih načrtov, da ga čisto nič ne gane glas vesti in moč ljubezni.

»Tako mora biti!« govori z surovim glasom sam s seboj.

»Jurij, potem te ne morem več ljubiti tako goreče, kakor doslej — nič več, Jurij!« šepne čena komaj slišno.

Mož postane temnordeč v obraz. Rad bi nekaj povedal, toda vgrizne se v ustnice in divja iz sobe.

Drugo jutro je podoba Marije izginila iznad vrat. (Dalje prih.)

— Nova mlekarna se je zgradila v Dupljah pri Tržiču. Urejena je po najmodernejšem načinu, kjer se bode izdelavalo surovo mleko in sir. Kmetovalci se za to organizacijo zelo zanimajo, ker vedo, da jim bode donajala veliko dohodkov. Res je z veseljem opazovati napredek mlekarstva na Kranjskem, ker že deluje čez osemdeset mlekarov v katerih se letos na milijone litrov mleka izdelala. Kje je bilo vse to še pred desetimi leti? Kmetovalci so se začeli buditi iz dolgega spanja.

Zimski tečajji za stavbene obrtnike, to je za zidarje, tesarje in kamnoseke, na c. kr. umetni obrtni strokovni šoli v Ljubljani se prične v ponedeljek, dne 4. novembra. Vsak tečaj obsega tri zimske petmesečne tečaje. Obiskovalci se morajo izkazati s starostjo 18 let, in učenim izpričevalom dotičnega obrta. Natančnejša pojasnila daje ravnateljstvo.

Razgled po domovini.

Cesar bolan. Naš cesar je obolevljal na precejšnjem prehlajenju, ki je vsled starosti cesarjeve precej nevarno. Cesar se je prehladil na zadnjih vojaških vajah na Koroškem. Zanjia poročila trdijo, da je cesarju boljše in tudi cesarjeva zdravnikova upata, da bo cesarjeva telesna krepost kljub visoki starosti 77 let le premagala bolezen. Vročica je v ponedeljek zvečer ponehala, katar in kašelj pa trajata dalje. Po dnevu je cesar še izven postelje. V ponedeljek je cesar tako, da ga ljudje niso videli, iz svoje šobe v Schönbrunnu opazoval ljudi, katerih se na tisoče zbira okoli cesarjevega gradu, pričakujoč vesti o cesarjevi bolezni. Bog nam ohrani vladarja še mnogo let, da se ne izpolnijo želje sovražnikov Avstrije!

Naš »Listek«. Z današnjo številko smo pričeli priobčevati daljšo povest tirolskega ljudskega pisatelja Reimmichla: »Sreča in vera«. Hrabro in verno tirolsko ljudstvo nam riše pisatelj s tako živimi barvami, da se ni mogoče ubraniti njihovega globokemu vplivu. Ganljivo nam kaže srečo življenja po veri in nesrečo nje, ki odpade od prave vere. Prepričani smo, da bo ganljiva in globoka povest ugajala »Domoljubovim« čitateljem. — Ob enem s to daljšo povestjo bomo prinašali krajše izvirne povestice, slike in črtice. Tako bo ustrezno njim, ki žele daljših povesti in onim, ki ljubijo krajše stvari. — Kdor ima kak dober nasvet glede našega »listka«, naj ga naznani uredništvu. Upoštevali bomo vsak dober nasvet, v kolikor bodo dopuščale naše moči in obseg lista.

Mnogo škode je napravila po raznih krajih naše dežele povodenj, ki je nastala pretečeni teden vsled velikega deževja. Ljubljana je poplavila Barje in prišla v mnoge hiše, naredila je ogromno škodo na polju. Ljubljanski magistrat je ubogim Barjanom poslal nekaj živil. — Veliko škode je napravila voda v Želmljah, Stari Loki, tržiški okolici in po Notranjskem. Izstopila je tudi Sava in povzročila škodo okrog Dolskega, Laz in Kresnic. — Državni poslanci se bodo gotovo zavzeli pri vladi, da vsaj nekoliko pomore po povodnji oškodovanim prebivalcem.

Ljubljanski župan Hribar prične izdajati v kratkem nov liberalen časopis, ki bo prihajal vsak teden po enkrat na svetlo. S tem listom hoče »farbati« Hrvate v državnem zboru, ki obsojajo ostudno pisavo »Slovenskega Naroda«. Hribar je zelo »prefrigan«. Osnoval si je nov list, v katerega bo bolj pohlevno pisaril, kar bo umazanega in surovega, bo oddajal pa v »Narodu«. Tako bo služil dvema gospodoma: dr. Tavčarju v Ljubljani in hrvaškimi državnimi poslanci na Dunaju.

Na cesarski Dunaj! Katoliški možje slovenski! V dneih 16, do 18. novembra t. l. se bo vršil na krščansko-socialnem Dunaju **velik vseavstrijski katoliški shod**. Slovenci pri tem ne smemo zaostati. Pohitimo na cesarski Dunaj, v to veliko svetovno mseto, ki tako pogumno dviga zastavo krščanstva in ki je s svojim napredkom vsem sijajen vzgled, kako pri volitvah volimo na čelo občinskih uprav samo krščanske može. Ondi bomo dobili novega poguma za daljne boje. Zato, komur le sredstva dopuščajo: na Dunaj na vseavstrijski katoliški shod! V Ljubljani se je osnoval poseben odbor, ki priredi poseben vlak Slovencev iz Ljubljane na Dunaj. Vožnja bo za polovico znižana in bo veljala samo okoli 16 kron za tja in nazaj. Iz Ljubljane se odpeljemo v petek, 15. novembra zvečer.

Nazaj grede bo dovoljeno, da izletniki na poljubni postaji izstopijo in se z drugim vlakom vrnejo v domovino. Preskrbljeno bo, da se vozimo tako, da oni del železniške proge, katerega prevozimo pri vožnji na Dunaj ponoči, vidimo nazaj grede podnevu. **Kdor se namerava udeležiti, naj se takoj odloči.** Naši župani, občinski odborniki, društveni odborniki, Vas v prvi vrsti vabimo, dobrodošel je pa vsak slovenski katoliški mož! Slovenski mladeniči, tudi Vam bo dobrodošel ta velepodučni izlet Odbor bo poskrbel, da si vse zanimivosti, ves napredek, ki ga je doživel Dunaj pod krščansko-socialnim gospodarstvom temeljito ogledamo. Dobri vodniki pri nam bodo naši vrli katoliški akademiki. V 14 dneh moramo javiti število udeležencev in ako bo sploh mogoč poseben vlak. Zato je treba v vsaki občini živahno poagitarati. Iz vsake občine naj gre par veljavnejših mož! **Do 30. oktobra sprejema naznanila uredništvo »Slovenca«** v Ljubljani. Najbolje je, da se vsak udeležnik naznani po svojem župniškem uradu. Sedaj še nobenemu udeležniku še ni treba nič plačati. Kadar bo od župniškega urada sprejel vožno karto, bo plačal. Zadoščajo tudi naznanila na dopisnici naravnost na uredništvo »Slovenca«. Večina udeležnikov bo vstopila v vlak v Ljubljani, Goričani se lahko pridružijo na Jesenicah, Korošci pa na koroških postajah do Celovca. Slovenci na Dunaj! Pokažimo, da tudi naš narod hoče sodločevati! — Pripravljali odbor.

Na sv. Višarjih se je končalo na roženvenško nedeljo romanje za letos. Kljub skrajno neugodnemu vremenu — lilo je kakor iz škafe — se je nabralo romarjev skoro za polovico cerkve. V letošnjem letu se je bralo vseh sv. maš 697, in sicer petih 54, z blagoslovom 194, in tihih 449. Tujih duhovnikov je bilo tu 131, pridig nemških 28 in slovenskih 42, obhajencev je bilo 20.600.

Rešitev kmečkega stanu. Pred tedni je zboroval na Štajerskem v Ausseju važen kmečki shod, na katerem je bilo več državnih poslancev nemških, izmed slovenskih je bil navzoč g. Grafenauer iz Koroškega. Sprejeli so se za kmečko vprašanje jako važni sklepi, katere bodo skušali poslanci izvesti v državnem zboru. Tudi naši slovenski poslanci so v »Kmečki zvezi«, ki obstoji v državnem zboru. Z veseljem bodo delovali na to, da se uresniči na shodu v Ausseju sprejeti sklepi, ki jih tu navajamo: Da se vzdrži kmečki stan in občno korist brani redno kmečko gospodarstvo je treba nemudoma delati z vsemi sredstvi, da ostane kmetom toliko ljudi, kolikor jih potrebuje za delo. Kot pripravna sredstva naj služijo: 1. Ljudska šola se naj na deželi tako uravna, da bodo otroci dobili veselje in ljubezen do poljedelstva, in da se bodo v ljudski šoli naučili za gospodarstvo potrebnih reči. 2. Treba je skrbeti, da se več ko mogoče poslom omogoči, ustanoviti si svoj lastni dom. To se lahko zgodi, če se dovolijo ustavne udobnosti za delavska stanovanja na deželi. 3. Za posestnike in za delavce na kmetih naj se takoj uvede zavarovanje za starost in onemoglost. 4. Prej ko mogoče se mora določiti, da se posestva pri sprejemanju od starišev cenijo le po čistem donesku. 5. Da ne izgube posestva vse vrednosti, je treba kmečke pridelke varovati s primerno colnino. 6. Kmečko zadrugištvu naj se odločno podpira. 7. Kmečkim delavcem naj se olajša službovanje pri vojaki, 8. Mladoletnim ljudem naj ne bo dovoljeno iti v službo ali iz nje brez dovoljenja starišev ali varuhov.

Slovenska krščansko-socialna zveza v Ljubljani je pričela v torek z predavanji v »Unionu«. Mestni kaplan šentjakovski g. Hybašek bo pričel s poukom češčine.

»Slovenski Gospodar« piše o štajerskem liberalnem učiteljstvu: Naše liberalno učiteljstvo ima natančen program, kako je treba ubijati »klerikalnega zmaja«, dobro vé, kako je treba širiti liberalizem, da prej pride do ločitve cerkve od šole, toda kaj je treba storiti, da se ne bo širilo narodno odpadstvo med učitelji in da ne bo napredovalo ponemčevanje naših ljudskih šol, o tem pa ne slišimo ničesar ne na njihovih zborovanjih, ne iz njihovih listov. Ali v narodnem oziru liberalno učiteljstvo pri šoli ne zahteva prvenstva?

Slovenska krščansko-socialna zveza za Štajersko poziva svoja društva, da začnejo postavljati zimski program za notranje društveno delovanje po zimi. Ona društva, ki še niso odrajtala društvenine za zvezo, prosimo, da to kmalu stori. Za zvezina društva priredimo letos vsaj dva socialna kurza.

Iz katoliške cerkve je izstopila gospa Marija Schlosser, soproga nadporočnika in nečakinja slovenskega deželne poslanca g. Ivana Kočvarja.

Stariši, pazite na svoje sinove-dijake! V zadnji številki našega lista smo opozorili katoliške stariše, naj pazijo na svoje sinove, ki so na gimnazijah in drugih višjih šolah, ker so v nevarnosti, da izgubijo vero in zabredejo v razuzdano življenje. Da smo imeli prav, potrjuje liberalni »Narodni List«, ki širi med dijake protikatoliški duh in ki v svoji zadnji številki takole piše: »Naše dijaštvo je in ostane po svoji ogromni večini neodvisno, samostojno. Iz tega sledi, da je v šolah večina takih dijakov, ki hočejo biti neodvisni od božje postave, neodvisni od katoliške cerkve ali kratko rečeno, ki so liberalni. Zatorej, stariši, pazite na svoje sinove-dijake!

Velikodušnost hrvaških delavcev v Ameriki. Konzul Zedinjenih držav severoameriških dr. George M. Hotshik je pripovedoval uredniku »Trščanskega Loyda«, gospodu Franu Kučiniču, o nastopnem dogodku: V mali gorski vasi Javorje (pošta Poljane) na Gorenjskem je živel slovenski kmet Matija Mesak s ženo in šestero malih otrok. Slabe gospodarske razmere in slabe letine so zadolžile njegovo posestvo za K 2400. Ta svota je bila vknjižena na njegovo posestvo. Kaj je hotel siromak, odločil se je za Ameriko, kjer si je nadejal toliko zaslužka, da poplača ta dolg, in potem bi se povrnil zopet domov. Vkrca se je v Trstu in dospel v New York. Od tu je odpotoval z železnico v Rock Springs, Uris. (država Wyoming). Tam je res dobil takoj delo kakor delavec v nekem premogovniku. Ali že po treh dneh se je siromak ponesrečil v rudniku in izgubil svoje življenje. Hrv. delavci v Rock Springsu so dostojno pokopali svojega tovariša Matijo Mesaka. Ker pa so vedeli, da je pokojnik zapustil v domovini vdovo in šestero nedolžnih otročičev, so nabrali med seboj 80 dolarjev (400) kron in so ta denar poslali vdovi Mesakovji v Javorje na Kranjskem. Ta denar naj bi vsaj za prvi čas prehranil ženo in otročiče. Ali kaj se je zgodilo? Ko so upniki pokojnikovi doznali, da je vdova dobila rečeni denar, so pritisnili nanjo in jej istega zaplenili do zadnjega novčiča. To je bil hud udarec za ženo in otročiče. Ko pa so hrvaški delavci v Rock Springsu izvedeli, kaj se je dogodilo, so posegnili zopet v svoje žepne in nabrali iznova 296 dolarjev 60 centov (1554 K) ter so izročili ta denar superintendentu dotič-

nega društva v Rock Springsu s prošnjo, da naj ga pošlje na ameriški konzulat v Trstu, ki naj dobljeni denar uporabi, oziroma ga naloži tako, da ga ne bo mogel nikdo odvzeti ženi in otrokom. Denar naj naloži v kakšni. Ameriški konzul g. George M. Hotshik je prejel bankovni ček za 296 dolarjev in 60 centov ter ga zamenjal za 1554 K. Na svoje stroške se je odpeljal v Javorje, vzeši seboj kakor tolmača g. Kmeteca, glavnega zastopnika v Ljubljani parobrodarskega društva »Avstro-Americana«. V Javorju je obiskal vdovo pokojnega Matije Mesaka in jej priobčil vzrok svojega prihoda. Ta vest je izvabila vdovi tople solze hvalečnosti, a nedolžni otroci so začudeno opazovali konzula. To je bilo 12. m. m. V minolem tednu je bil konzul zopet v Škofji Loki. Uredil je končno naložitev rečene svote na korist vdove in otrok pri tamkajšnjem okrajnem sodišču z določbo, da se ima otrokom vsake tri mesece izplačati 300 K (100 K za vsaki mesec), in to skozi pet let, dokler vsako dete ne dovrši petnajstega leta in si more služiti kruha. Konzul M. Hotshik se je minoli terek vrnil iz Škofje Loke v Trst vesel in zadovoljen, da je uredil stvar. Hvalil se je, da je bil v siromašni ali čisti hišici na Gorenjskem. Tudi je konzul izrazil svoje največje začudenje in pohvalo na plemeniti velikodušnosti hrvaških delavcev v Zedinjenih državah, katerih mišice in znojna lica morajo vsled nemilih politično-gospodarskih prilik v svoji domovini delati v daljni tujini in skrbeti za življenje svoje in svojih milih v dragi domovini. Slava našim hrvaškim delavcem v svobodni zemlji severo-ameriške unije!

— **C. kr. popotni pouk v pletarstvu in vrbovju za osrednjo Kranjsko v Ljubljani.** Po predlogu ravnateljstva c. kr. umetnoobrtne strokovne šole v Ljubljani, vodstva c. kr. vzorne delavnice za pletarstvo na Dunaju in po želji nekaterih občin, oziroma lokalnih komitejev ob Savi, ugodilo je ministrstvo za uk in bogočastje z razpisom z dne 24. julija 1907 št. 29604, da se pletarski oddelek na umetnoobrtni strokovni šoli v Ljubljani opusti in se izpremenj v popotni pouk z glavnim sedežem v Ljubljani in podružnicami v Dolskem in v Dolu, pozneje pa tudi v Šmartnem pod Šmarno goro, kjer naj se pouk od novega leta 1908 prične. S to izpremembo ustregla je vlada v dotičnih krajih že dolgo gojenim željam. Vodstvo vsega pletarskega pouka je poverjeno c. kr. vzorni delavnici za pletarstvo na Dunaju; njen zastopnik za osrednjo Kranjsko je pa bivši delovodja pletarskega oddelka na c. kr. umetnoobrtni strokovni šoli v Ljubljani, g. Josip Barau. Pouk v Dolskem in v Dolu se prične ta teden in bode v začetku 3 dni v Dolskem in 3 dni v Dolu. V tečaj se bodo sprejemali: a) redni učenci, b) izvanredni učenci, c) šolo obvezni dečki, ki se hočejo pripraviti za poznejše pletarske obrtnike in domače delavce.

— **Žena umorila tri otroke in sebe.** O tem se nam še poroča iz Trbovelj: Trboveljci smo vajeni vsakovrstnih presenečenj. A take groze še nismo občutili kakor v četrtek zjutraj. Raznesla se je namreč ob 7. uri strašna novica, da je žena lemega paznika Jurija Naglava, 25letna Rozalija, z britvijo prezala vrat svojim trem otrokom, nazadnje pa še sebi. Vsi so bili takoj mrtvi. Žena, ki je pet let omožena, že dolgo ni bila duševno normalna. Zlasti zadnje tri mesece je bila vsa zamišljena. A da bo to končalo tako žalostno, ni nihče mislil. Mož je šel zjutraj ob šestih na »siht«. Ženo sta se prijazno poslovila. Čudno se mu je zdelo samo to, da se je bolj praznično oblekla. Otrokom, starim od devet mesecev do pet let je dala še zajtrkovati. Potem pa je vzela možovo britve in izvršila grozno dejanje. V hiši ni bilo nikogar razen nje in

otrok. Njena mati je ravno molzla v levu, tudi njen oče se je mudil zunaj; nesreča se ni dala preprečiti. Pretresljivo je bilo gledati zaklane otročiče in mater na skupnem odru. Trumoma so prihajali ljudje gledat strašni prizor in moliti. Pogreb nesrečnih žrtev se je ob velikanski udeležbi vršil danes zjutraj. Nobeno oko ni bilo suho ob toliki tragiki.

V glavni odbor za osuševanje ljubljanskega barja v skupinah 1 do 9 so izvoljeni in sicer so odborniki: Jurij Marenče, Ljubljana, Franc Švigelj, Ljubljana, Janez Kanc, Podzunanje Gorice, Franc Remškar, Log, Karol Mulley, Vrhnika, Mihael Jerina, Blatna Brezovica, Anton Kobi, Breg, Anton Svete, Tomišelj, Janez Štrumbelj, Studenec in Jožef Jamnik, Pijava Gorica. Namestniki so: Jožef Plankar, Ljubljana, Anton Paznik, Podsmreka, Franc Novak, Vič, Anton Alič, Notranje Gorice, Franc Ogrin Bevke, Matija Jerina, Goričica, Janez Mavc, Tomišelj, Matija Menzel, Studenec in Janez Babšek, Srednja vas. Virilisti v odboru so: Janez, Berta in Oskar Kosler, dr. Jožef Kosler, grof Ervin in Ana Auersperg, Karol Kotnik, Franc Galle, Južna železnica in ljubljanska okolica, ki jo zastopajo inž. Hanuš in Matko Prelovšek.

Zupanom občine Št. Peter na Krasu je bil dne 6. oktobra (in sicer že v tretjič) izvoljen gospod Frančišek Margon iz Trnja št. 35. Svetovalci so gg.: Penko Matija, posestnik v Gradcu; Franc Križaj, tovarnar v Št. Petru; Šabec Ivan, posestnik v Selcah; Krnel Anton, posestnik v Radohovi vasi; Smerdel Pavel, posestnik v Petelinjah; Žele Franc, posestnik v Klenku; Vadnjač Ivan, posestnik v Nemški vasi in Česnik Anton, posestnik v Palčji. Vsi so odlični in vrli pristaši Slovenske Ljudske Stranke.

Župnijski izpit so pred tednom dovršili naslednji čč. gg.: Janc Ivan, župni upravitelj na Colu; Koechler Viktor, mestni kaplan v Trnovem-Ljubljana; Medved Janez, kaplan na Dovjem; Očepek Jožef, kaplan v Čemšeniku; Perjatelj Jernej, župni upravitelj v Podkraj; Smolej Rihard, kaplan v Železnikih; Sušnik Matej, župni upravitelj v Rovtah; Švigelj Josip, ekspozit na Vrhpoju; Trškan Stefan, kaplan v Prečini; Vidmar Frančišek, mestni kaplan v Krškem; Volc Alojzij, kaplan v Šmarji; Zevnik Mihael, mestni kaplan v Idriji; Zorko Frančišek, mestni kaplan pri Sv. Petru v Ljubljani.

Iz Lesec. Devetindvajset Leščanov z županom na čelu je izročilo železničnemu načelniku protest proti napisu »Lees—Lesce«, ker žali Slovence nemški napis na prvem mestu.

Hribar-Lenarčičeva politična zveza. Iz raznih krajev nam pošiljajo zadruga vabilna pisma, s katerimi vabi Lenarčičeva »Zadruga zveza brez zadrug« razne posojilnice, mlekarne in konsumna društva, da naj pristopijo. Niti ena zadruga še ni odpadla vsled teh vabil od nobene stare zveze, in naši ljubi svedrci pošiljajo »Pristopnice« namestu g. Lenarčiču — uredništvu »Slovenca«. Tudi od celjske zveze še ni pristopila nobena zadruga kolikor je nam znano. Vemo pa za mlekarne in posojilnice, da se ne podajo v politično spekulacijo ljubljanske gospode. Politična stranka lahko propade brez vsake škode, a denarni zavodi in gospodarska društva so resne stvari, in vsakdo si bo desetkrat premislil, preden bo ž njimi skočil v temo. Ker starih ne dobe, snujejo nove. Prošlo nedeljo so ustanovili proti Vipavski vinarški zadrugi nasprotno vinarško zadrugo. Ravno tisti ljudje, ki so najhujše preklinjali izborna Vipavsko vinarško zadrugo in so gromovito aplavdirali dr. Tavčarju, ko je prišel na Vipavsko, da tam vse svedrce pohrusta in uniči, ravno tisti ljudje so zdaj sami izprevideli, da združništvo zmaga. Ker hočejo propadli libera-

lizem na Vipavskem spraviti zopet na berglje, so osnovali svojo liberalno zadrugo. Ena numara — nič več. Vrhniške tri numare so postale — ničle.

Kaj je s stolpom cerkve sv. Jakoba v Ljubljani. Pretekli teden se je vršil komisijoneli ogled stolpa cerkve sv. Jakoba. Konstatirale so se razpoke in da se samostojno stoječi stolp vsedel, ne da bi sedaj pretlata kaka nevarnost. Zabeležil se je natančno sedanji nivel ter se bo čez nekaj časa pogledalo, koliko in ali se bo sploh v dotičnem času stolp še kaj vsedel. Od takratnega izida bode odvisna stolpova usoda.

Ustanovitev lastne župnije. Župljani v Št. Vidu pri Lukovici delajo na to, da bi dobili lastno faro. Ta želja se jim tudi kmalu uresniči, ker imajo že dve tretjini potrebnega kapitala nabranega. Prav tako! Pogum velja!

— **Shod kranjskih perutinarjev.** Shod kranjskih perutinarjev se bo vršil 27. t. m. ob 10. uri dopoldne v tukajšnjem »Mestnem domu«.

— **Državna podpora.** Za vodnjak v Zagoliču pri Colu je država dovolila 2450 K.

Iz Loškega potoka. Pretekli teden velikanski povodenj, kakoršne ne pomnijo od leta 1859. Vasi Retje in Travnik so skoro pod vodo. Zelniki in njive s peso in repo in drugimi sadeži so preplavljeni. Voda je stala šest dni, Pri Retjah in Travniku so nastala cela jezera. Kakor je velika škoda kmetovalcu, vendar pogled na omenjeni jezeri je velezanimiv, zlasti ono pri Travniku. Dolgo je do pol ure hoda in obdano od višjih hribov, deloma pa ono oklepa vasv malem loku. Ilavi švigajo po prostornih jezerih, mladina se zabava in veseli, čeravno kakemu prenavdušenemu se primeri neprostopoljna kopel. Ljubitelji zabave že gruntajo, kako bi zamašili požiralnike, da bi prelepa jezera še ostala. Kmet pa tarna; baš ko bi imel spraviti sad svojega truda, pa mora gledati, kako mu gnije zelje, pesa in drugo. Poslanec Jaklič je prihitel semkaj, da vidi nesrečo in izposluje pomoč prizadetim. No, ali res vidite Jakliča samo ob volitvah?

Veselo gibanje se je pričelo med tržaškimi in istrskimi katoliškimi Slovenci. Ustanovili si bodo tiskovno društvo in izdajali pozneje tudi svoj časopis, ki je zelo potreben. Vlada je že potrdila pravila novega društva. Tržaška »Edinost« se radi tega koraka silno jezi, ker ve, da bo z novo organizacijo prišlo novo življenje med krščansko ljudstvo, katero sedanji liberalni voditelji izrabljajo pod krinko narodnosti samo pri volitvah. Ljudstvo je začelo spoznavati polagoma svoje vsiljive »voditelje« kakoršni so Mandič, Spinčič, dr. Rybar in to navdaja te može s strahom. Odtod tudi solze, ki jih pretaka hinavska »Edinost« nad takozvano »slogo«, ki baje vlada v Trstu in po Istri. Liberalni voditelji naj bodo prepričani, da ne bodo ubijali katoliški može narodnosti, ker so može katoliškega prepričanja mnogo boljši narodnjaki nego liberalci, ki se, če bolje nese, združijo tudi z Lahi ali Nemci proti katoliškim Slovincem. Kam so privedli tržaški liberalci ljudstvo, nam dokazujejo Ricmanje. Drugih ricmanskih razmer ne maramo in zato gremo preko liberalcev na delo za krščansko ljudstvo.

Slovenski liberalci se ogrevajo za »svobodno šolo«. Agitacija za tako brezversko šolo izhaja iz »framasonskih lož, ki so izdale sledečo okrožnico: 1. Občinski predstojniki in svetniki (koder gospodarijo liberalci in socialisti) naj začetkom vsakega šolskega leta opozore stariše, da naj osvobode otroke od veronauka. 2. Vsak protiklerikalni občinski svet naj na svojih šolah nastavlja samo take učitelje in učiteljice, ki so vzgojeni na za-

vodih, na katerih se verouk ne poučuje, 3. Na šolah se naj pogosto prirejajo posvetne slovesnosti, h katerim se naj povabijo tudi stariši. 4. V občinski svete se naj volijo samo protiklerikalni možje, 5. Šolska darila se naj dajejo samo takim učencem, ki se nečejo učiti krščanskega nauka, 6. »Veliki Orient« bo delal na to, da se povsod ustanove samo šole brez verouka. — Podobno okrožnico, seveda avstrijskim razmeram prikrojeno, je izdal »rdeči« dvorni svetnik baron Hock, ki se poteguje posebno za to, da se otroci ne bi udeleževali verskih vaj. Za to načelo se je izrekla »Zveza slovenskih učiteljskih društev« in — član »Jugoslovanskega kluba« krščanski demokrat Ivan Hribar.

Socialni demokratje se vedno ustijo, da hočejo pomagati delavstvu. V resnici pa mora nositi delavstvo ki varuje socialističnim voditeljem težko prislužene krajcarje v skupno blagajno iz katere plačujejo prav bogato rdeče voditelje, da hodijo po shodih, se vozijo v drugem razredu po železnici ter dobro jedo in pijejo za delavske žulje. Ubogo zapeljano delavstvo ne vidi judovskih voditeljev, ki z njegovim denarjem bogate. Medtem, ko slepe delavce s trditvijo, da je kat. cerkev njihova sovražnica, da izženo iz nje delavce, pa sami za delavske groše kupujejo krasne palače. Nedavno so kupili socialni demokratje v Pragi palačo grofov Kinskich za en milijon in 200.000 kron. V tej palači bodo imeli uredništvo svojega dnevnika in prostore za organizacijo. Mesto, da bi s tem denarjem poboljšali delavcem plače, pa kupujejo za milijone palače.

Slovenska šola v Trstu. Z Dunaja smo dobili poročilo, da je **podržavljenje slovenske šole v Trstu gotova stvar.** »Slovenski Narod« je zadnjič namigaval, kakor da bi bila to zasluga slovenskih liberalcev, češ, da so podržavljenje slovenske šole v Trstu stavili v pogoje, pod katerimi so opustili nujne predloge proti volivni reformi. Morda so liberalci res stavili kak tak pogoj. Beck se je morda navidezno celo nekoliko upiral, pristal je pa lahko nanj, ker je že mnogo prej poslanecem Spinčiču, dr. Šusteršiču in Kramaru dal zagotovilo, da vlada slovensko šolo v Trstu podržavi. Liberalci so tako stavili pogoje, za katere izvršitev je vlada že dala besedo zgoraj imenovanim poslanecem. Tako tudi podržavljenje slovenske šole v Trstu ne spada med zasluge naših liberalcev!

Ljubljansko barje je bilo pretečeni teden poplavljen vsled nastopa Ljubljance in drugih vodá na barju. To je dalo »Narodu« povod, da je grdo napadel poslance S. L. S., kakor bi bili oni vzrok, da se do sedaj še ni pričelo to delo, ako ne bi bili liberalci s svojo nerodno obstrukcijo preprečili delovanje deželnega zbora. Vsem je še dobro v spominu, kako so Hribar in njegovi tovariši z bobnom, lajno in kravjim zvoncev preprečili, da ni prišlo ljudstvo do svojih pravic v deželnem zboru. S. L. S. se je že davno zavzela za to prepotrebno osuševanje, a liberalci, ki so imeli in imajo še večino v deželnem zboru z Nemci, so to delo ovirali, sedaj pa zavračajo krivdo na naše poslance. Toda barjani dobro poznajo Hribarja in njegove trabante in jim ne verujejo. Resnica, kakor smo poizvedeli iz zanesljivega vira, je glede osuševanja barja tale: Minoli ponedeljek, 7. t. m. je zborovala komisija za osuševanje Barja, sestavljena iz zaupnikov vlade, deželnega odbora, glavnega močvirskega odbora in ljubljanskega mesta. Presojale so se došle prošnje kompetentov za stavbeno vodstvo in odbor je naprosil delegata poljedelskega ministrstva, dvornega svetnika Markusa, da ukrene vse potrebno, da prevzame ta prevažni posel tehnik, da se bodo mogla takoj razpisati dela, ki so proračunana na 4.260.000 K. Istotako se je raz-

pravljalo o dopisu na mestni magistrat v zavedi mostov, ki se imajo vsled poglobljenja struge Ljubljance na novo napraviti. Zanimalo bo gotovo vsakega, kako je ta komisija, ki ima izvršitev osuševanja Barja, sestavljena. Poljedelsko ministrstvo zastopa dvorni svetnik Markus, deželno vlado vladni svetnik Lashan, ki je tudi referent in stavbeni svetnik Paulin. Deželni odbor zastopajo: deželni glavar pl. Detela, deželni odbornik Povše, deželni stavbeni svetnik Klinar. Glavni močvirski odbor njega načelnik, nadinženir Jos. Lenarčič, mesto ljubljansko pa svetovalec Šubic. Tej komisiji predseduje deželni predsednik in vsa opravila stekajo se pri deželni vladi, kjer bo tudi pisarna osrednjega odbora vsega osuševalnega dela. Ko nastopi stavbeni vodja svojo službo, ukrenilo se bo vse za takojšnji razpis vseh del tako, da se bo z novim letom 1908 že vršilo veliko kulturno delo, ker zadeva glede v to potrebnega denarja je z ministrstvom in prizadetimi faktorji že popolnoma dogovorjena in dognana in se prično z januarjem 1. 1908 že vplačila na pet let razdeljenih obrokov-vplačil državnega, deželnega prispevka, kakor tudi onega, ki prispevajo prizadeti, to je Barjani in mesto ljubljansko.

Zdaj je pač dovolj jasno, kako je z Barjem. Edino zasluga S. L. S. v kranjskem deželnem zboru je, da se je dobil kredit 4.260.000 K za osuševanje ljubljanskega barja, na drugi strani pa skoro izključno zasluga deželnega odbornika, člana S. L. S., Povšeta, da se je zadeva sploh spravila v tir v sporazumljenju z vlado in z vsemi ostalimi merodajnimi in prizadetimi faktorji. Lahko rečemo jasno, in se nobenega demencia ne bojimo, da, ako bi ne bilo Povšeta, bi osuševanje Barja ostalo, kakor pravi »Narod«, lahko še sto let — problem. Širokoustnemu Hribarju pa se je tudi to pot ponesrečilo naše vrle poslance očrtni pred ljudstvom. Madež ostane na njem in njegovih liberalnih tovariših.

Velika nesreča radi narasle vode. 8 ljudi utonilo. O tem se nam še poroča: Dne 19. t. m. se je odpravljalo kakih 15 kočevskih kostanjarjev na Dunaj kostanj peč. Pri Lienfeldu okraj Kočevje, je pa voda radi nalivov tako narasla, da je tekla čez most. Ljudje ne vedo, če bi se vrnili, ali pa se kljub veliki nevarnosti podali čez most, so se naposled odločili za slednje. Kakih šest drugih oseb, ki tudi niso mogli preko vode in pred mostom čakali, se jim je pridružilo na voz, češ, da bo ta potem težji. — Ko so prišli že skoraj na drugo stran, je pa deroča voda izpodnesla konje ter potegnila vse skupaj za seboj. Utonila sta dva konja ter — kolikor dozdaj znano — osem oseb. Med temi je tudi voznik, Kajfežov hlapec iz Mravnega. Rešena je tudi neka ženska. Dosedaj so spravili na suho dva mrtva moška in konje. — Ponesrečenci so drago plačali svojo lahkomišljenost. Žalostno je, da jih je na poti za zasluzkom dohitela smrt. Utonili so: Jožef Žagar, Uršula Briski, Anton Ožanič, vsi iz Ajbelja pri Banjaloki, Franc Vončina in neka ženska iz Novih Laz (Hinterberg) in hlapec g. Kajfeža iz Mrave. Rešil je pa Mihael Curl iz Ajbelja, ki je, predno je voz šel pod vodo, skočil iz voza, tri potnike. Rešeni so torej: Mihael Curl, Jožef Dravič, Matija Curl, Jožefa Briski in še dva druga.

Na Igu bodo v kratkem času občinske volitve. Liberalci z županom Zdravem in oklofutanim Grbecem se že pripravljajo. Somišljeniki pozor! Poskrbimo, da temeljito obracunamo ob sedanjih volitvah z liberalci na Igu. Skoro po vsem Kranjskem so že pometalni iz odborov prijatelje francoskih frama-sonov. Ali bomo na Igu še dalje prenašali njihovo gospodstvo! Prepričani smo, da bodo naši vrli Ižanci, ki so se še vselej izkazali, kadar je bilo treba nastopiti proti liberalcem,

kot en mož glasovali za somišljenike S. L. S. Vsi do zadnjega moža na volišče in zmaga bo na vsej črti naša.

iz Logatca. Zapustili so nas, naš nepozabni ljubljenc gospod Ignacij Zaplotnik. Ne bomo naštevili njihovo skrb in trud za nas, ponižni ne mara hvale, le toliko povemo, da so nas vzdignili iz teme, da smo vsaj deloma otresli tisti nesrečni strah pred gosposkimi klobuki, in zato so bili liberalnim mogočnejšem rtn v peti. Seda jimamo novega gospoda, novega mašnika iz Loža. A svojo krepko besedo na prižnici so se nam precej prikupili in tako nam bo vsaj nekoliko nadomeščena bridka izguba. Vam, gospod Ignacij, želimo, naj Vas tudi ondi čuva Marija, da Vas še kedaj vidimo vesele v naši sredji!

Shod pri Sv. Trojici nad Cerknico. V nedeljo, dne 6. t. m., popoldne se je vršil javni shod pri Sv. Trojici nad Cerknico, na katerem je poročal državni poslanec Gostinčar o delovainju državnega zbora in o raznih domačih potrebščinah. Zborovalcev, ki se jih je vkljub hudemu nalivu zbralo nad sto, so pazno sledili govoru in pritrjevali živahno. Na shod je prišel tudi neki liberallec »Petek«, ki je hotel motiti shod z izjavo, da je sedanjí župnik storil vnebovpijoči greh, ker je pobiral biro za celo leto, ko je vendar šele malo časa v fari. No, mož jo je skupil. Gospod župnik mu je pojasnil, da bire ni pobiral le zase, marveč tudi za prednika, ki mu bode moral oddati njegov del. Ljudstvo je ogorčeno protestiralo proti »Petku«, ki je lahko spoznal, da pride za njegovo mogočnost gotovo pravi petek. Ko je nato še Gostinčar pokazal zbranim nedoslednost in neumnost pa tudi laži liberalcev, je gospod predsednik shodu župnik Brajec zaključil lepi shod. — Velikanski naliv je pač zabranil ogoromno udeležbo. Ljudje niso mogli čez grape, niapolnjene z vodo, k Sv. Trojici, vkljub temu je bil shod dobro obiskan. Izrekla se je zaupnica poslanecem Gostinčarju, dr. Zitniku, dr. Šusteršiču in celemu »Slovenskemu klubu«. Zborovalci se odšli zadovoljni domov.

iz Knežaka. Vsled zadnjih nalivov dežja so se odprli vodni hudourniki v hrihah hlevih in hišah vasi Koritnice in Bač. Njive pri Koritnicah na Baču in Knežaku so že nad sedem dni pod vodo. Jesenski poljski pridelki so skoro popolnoma uničeni. Krompir, ki so ga ljudje v hramovih spravili, je tudi uničen, ker ga niso mogli pravočasno rešiti pred vodo. Od Knežaka do Bača ni mogoče priti po kkraini cesti, kaj tivoda stoji nad dva do tri metre globoka nad cesto. Skozi sredino vasi Bač, Leče od Koritnice je pravcata reka; ljudstvo je nastavilo debele tramove čez vodo, da jim je mogoče od hiše do hiše priti. Med Bačem in Knežakom se ti razprostira podoba velikega jezera, ki sega do zagorske meje. Ljudstvo trpi veliko škodo, osobito ker ne bo imelo prašičje hrane, primoran bo prašiče prezgodaj pod ceno prodajati, enako bo manjkal tudi živež za ljudi, ker je toliko krompirja uničenega. Ljudstvo že ne pomni take povodnji nad 50 let. Gospodje državni poslanci se naprošajo, na pristojnem mestu prositi državno podporo za ponesrečence. — Dne 8. t. m. se je na Juršičah 74 let stara posestnica Marija Zadel obesila, ker jej je um opešal, po sodbi sodnijske obdukcije.

Nova knjiga: Anton Medved, Za pravdo in srce. Tragedija v petih dejanjih, Ljubljana 1907. Založila Katoliška Bukvarna. Pred nekaj leti se je igrala ta zaloigra na ljubljanskem odru, vsi slovenski listi so bili takrat polni hvale in priznanja. Letos se bo igra zopet uprizorila v Ljubljani in upamo, da bo častno uspela, posebno, ker jo je pisatelj znatno izpopolnil, ter prikrojil tudi za ljudske odre. Ravno to je, kar dramo tako odlikuje; ljudskih iger nam manjka; kar jih imamo so

že obrabljene, ker jih je treba pogostokrat igrati. Poleg tega ima drama zelo zanimivo zgodovinsko ozadje, vrši se za časa kmečke vojske l. 1573, v oni za slovenskega kmeta tako žalostni dobi, ko je Jošt Turen premagal pri Brežicah upornike in za vselej zadušil kmetijske punte. Dejanja se vrše na Raki na Dolenjskem in so v tesni zvezi z glavnim kmečkim gibanjem, ki ga je vodil »Kmečki kralj« Gubec. Brez dvoma se bo žaloigra jako priljubila in bo dosegla lepe uspehe. Ker se bo vprizorila drama meseca novembra t. l., v gledališču, oddaja založništvo na željo pesnikovo izvode, ki se naroče in plačajo pred koncem meseca novembra t. l. po skrajno nizki ceni K 2.50 za elegantno vezan izvod. — S prvim decembrom pa stopi prava cena K 3.50

Z občnega zbora »Katoliškega političnega društva« v Radovljici.

G. tajnik Mat. Mrak poda letno poročilo. Zadnji občni zbor smo imeli dne 9. decembra 1906 na Bohinjski Beli. Bil je dobro obiskan od mož blejskega kota in sosednjih Bohinjcev. Na zboru smo postavili kandidata za državni zbor g. Pogačnika, s katerim smo z dvetretjinsko večino častno zmagali. Ker se je govorilo, da jeseniški delavci hočejo poslanca delavskega stanu, priredilo je društvo na Jesenicah dva shoda pred volitvami, katera sta pomogla, da je gospod Pogačnik tudi na Jesenicah dobil velikansko večino. Po drugih občinah razun malih krajevnih shodov ni bilo treba posebne agitacije. Volilci že veliko let poznajo svojega delavnega poslanca, zato gredo zanj brez vsakega prigovarjanja na volišče. Gospod poslanec je prettklo spomlad zlasti veliko deloval za odkup in izboljšanje planin. Zbiral je v vsaki občini blejskega kota in Bohinja posestnike okoli sebe, sestavljal jim je sam zadevne prošnje za odkup planin in jim neutrudno dajal potrebna polasnila. Društvo mu za ves trud izreka iskreno zahvalo in ga prosi, da akcijo, katero ima takorekoč sam v rokah, z njemu lastno delavnostjo dovede do zaželenega cilja. Ako se mu to, kar upamo, posreči, ohrani si bode v našem okraju trajen spomin. —

Zaradi bodočih deželnozborskih volitev smo brez skrbi, ker smo že navajeni zmagati, nasprotniki pa so navajeni pogoreti. (Pritrjevanje.) Mi trdno upamo, da bode g. Pogačnik zopet poslušal naš glas in prevzel kandidaturu za deželni zbor, ter da ga že danes lahko pozdravimo kot našega bodočega deželnega poslanca. (Burno odobravanje. Klici: Živio Pogačnik!) S tem pa ne rečem, da naj ob volitvah roke križem držimo in nič ne delamo, ker je treba pokazati, da S. L. S. v našem okraju ne spi, pač pa da vedno z največjimi silami stopa na volišče. (Odobravanje.)

Naše društvo je štelu v preteklem letu nad 800 članov. Kakor druga leta tudi letos še od nekaterih čč. gg. zaupnikov nisem še dobil članarine. Upam, da to store v najkrajšem času, da bom mogel konečno urediti račun v tiskarno glede naročnine Domoljuba: Doneske sem sprejel iz sledečih fará:

Srednja vas 143, Gorje 119, Bohinjska Bistrica 110, Grad 71, Radovljica 50, Mošnje 45, Bohinjska Bela 43, Breznica 40, Koroška Bela 36, Jesenice 30, Koprivnik 28, Ribno 27, Dobrava pri Kropi 25, Ovisiše 23, Leše 20, Zasip 19, Kropa 11, Lesce 2, Rateče 1, skupaj 843 članov. Letni račun za l. 1907. Dohodki: Gotovine v blagajni ob novem letu K 156.47, za »Domoljuba« K 2114.00, članarine brez »Domoljuba« K 9.80, skupaj K 2280.27. Stroški: Stroški za občni zbor K 16.50 K, podpora izob. društva v Ribnem K 8, Poština in brzojavke 10.00, podpore »Daničarjem« K 85.00, za 722 »Domoljubov« K 1949.40 skupaj K 2086.90, gotovine v blagajni K 211.39, v hranilnici iz poprejšnjih let K 565.00, premoženja K 776.37.

Na predlog g. Tom. Potočnika so izvoljeni v odbor: Janez Vurnik, posestnik, Radovljica, Janez Novak, dekan, Radovljica, Janez Ažman, žup., Gorje, Janez Burja, župan, Ribno, Janez Pristave, župan, Mošnje, Janez Berlic, župnik, Srednja vas, Josip Pogačnik, državni poslanec, Franc Arh., župan, Boh. Bistrica, Janez Krivic, posestnik, Jesenice, Mat. Mrak, Boh. Bela. Namestnika: Luka Hafner, posestnik, Kropa, Ivan Finžgar, posestnik, Breznica.

Liberalna priprava za deželnozborske volitve. Da bi zopet vpregli trgovski stan v polomljeni voz liberalne stranke za bodoče deželnozborske volitve, sklicujejo liberalci »veslovenski trgovski shod«. Ta shod je bil sklenjen od ravno tistih ljudi, ki pošiljajo tudi konsumnim društvom pristopnice ter slave ustanovitve konzumov, da delajo z vzvišenimi nameni za gospodarsko osvobodjenje slovenskega naroda. Sama komedija, nič drugega! Društvo »Merkur« se je ponižalo popolnoma v služabniško podorganizacijo liberalne stranke, in kot tako izkuša vloviti zdaj nekaj glasov za to propadajoče nazadnjaštvo ki je zakrivilo toliko zla kranjski deželi. Govorili bodo liberalci Lilleg, trgovec v Ljubljani, večni liberalni kandidat dr. Danilo Majaron, prijatelj socialnodemokratskih konzumov dr. Henrik Tuma, celjski liberalni zadrugar Smrtnik, radovljiški liberalci Fürsager, bodoči snovatelj liberalnih zadrug in kandidat dr. Windischer i. dr. Že iz teh imen se vidi, kaj se namerava. Mi smo prijatelji prave slovenske strokovne trgovske organizacije, in jo bomo tudi podpirali. Ali kadar se tako jasno vidi, da ni sklicanje trgovcev nič drugega, kakor samo maneuver za deželnozborske volitve, moramo odločno nasprotovati, da bi se trgovski stan vdinjal za pomočnika političnim bankrotierjem! Seveda si bomo natančno ogledali udeležnike!

Iz ljubljanske okolice.

Kmečki dobrotnik. Če si vedno doma, pa nič ne veš, kaj se godi krog tebe po okolici. Da morem tudi jaz, kot samotar, kaj sporočiti iz naše okolice, ubral sem jo zadnja dva krasna dneva preteklega tedna malo na prosti zrak po okolici. Kar sem ob tem posebnega zvedel, sporočim s tem cenjenim bravcem »Domoljubovim«. To-le je: Največji dobrotnik, kolikor jih svet pozna, je za ljubljansko okolico kmečko prebivalstvo vulgo »On«, ki čuje tudi na ime Janeza Hribar, ljubljanski župan. Prva njegova dobrota, ki jo je med lanskim poletjem skazal posestnikom ljubljanske okolice, je znana mlekarska afeta, ki jo je On povzročil in jih s tem spravil ob tisoče in tisoče kron dohodkov, ki bi jih bili brez njegovih zvitih intrig gotovo prejeli med letom v svojo korist. Da smo objektivni, povedati moramo tudi, da mu je šlo pri tem nekaj neznačajnih mevžarjev na obeh koncih ljubljanske okolice na roko in so tej krivici soudeležniki. To je ena klofuta, ki jo bridko občutijo živinorejci po celi okolici. — Druga njegova imenitna iznajdba za povzdigo živinorejce v ljubljanski okolici, so pa njegovi sejmi past, v katero lovji živinorejce iz okolice in vsako sredo v tednu med mesecem. To je tudi one izvanjske. S temi sejmi, ki jih lahko imenujemo nastavljen past, hoče on polagoma pritisniti na sejmarije, da prodajajo ljubljanskim mesarjem svojo živino po slepi ceni, ako nočejo delati le praznih potov v Ljubljano s svojo živino. — Za vso okolico in kraje izvan te zadostuje popolno vsak mesec le po en sam sejm, in to le prvo sredo v mesecu; ostale srede so pa povsem odveč, kot semanjski dnovi. Tako se bode ohranila živinčna cena, ki jej gre; sejmarijem bo pa prihranjenih veliko nepotrebnih potov, obilo dra-

gega časa in tudi dragega denarja, ki bi ga sicer potrosili brez vsake potrebe in koristi. To naj pomislijo dobro tudi oni, ki imajo pri liberalnih špekulacijah — dvojen obraz — sebi in poštenim posestnikom na škodo, kot so to delali ob znani miekarski aferi.

Nepostavne zmede. V neki, sicer na videz ugledni občini ljubljanske okolice gre vse iz lima. Sklepajo se v sejah občinskega odbora res koristne stvari, ki pa ostanejo tudi le pri sklepih. Na izvršitev se pa nikdar ne misli. Na policijski čas se n.č. ne drži; gostilne so odprte po cele noči; po teh se pleše in nori — navadno ob nedeljah — brez vsakega dovoljenja skozi cele noči. To se godi tudi po takih vinotočjih, ki smejo vino le čez ulico ljudem prodajati, ne pa pod lastno streho točiti; a točijo ga vse eno, napravljajo ples — posebno za razposajeno mladino, ki se še bolj pohušuje, po drugi strani so pa s tem nepostavnim ravnanjem občutno oškodovani v kraju tudi vsi pravi koncesionirani ostirji. Prašamo le, kakošnega župana in svetovalce mora imeti taka občina, ki žro lastne sklepe? Kakosti možaki so to, ki pljujejo v lastno skledo? In ti, c. kr. žandarmerija, ali imaš zavezane oči, da takih neredov ne vidiš?

Cestni odbor. Odkar je g. Belec Anton načelnik okrajnega cestnega odbora za našo okolico, imamo vedno okrajne ceste v izbornem stanju. Vsi nepristranski posestniki in vozniki so mu iz srca hvaležni za njegovo prizadevanje in trud, ki ga ima — in to ne malo — za to važno stvar. Ker je on ugleden pristav S. L. S., ima pa tudi nekaj faliranih liberalnih kreatur-nasprotnikov, ki bi ga radi utopili v žlici vode. Ti bi radi dobili važno zadevo v svoje, vse koristno razvedajoče, roke, da bi sedaj dobro urejene okrajne ceste zopet razdeljali in spravili na — kant. — Ker bodo v doglednem času volitve za novi okrajni cestni odbor naše okolice, izkažite se okoličani s tem g. Belcu hvaležne, da ga zopet soglasno izvolite v to važno korporacijo; s tem si bode zagotovili za bodočnost to, da bodo ostale okrajne ceste vedno v dobrem stanju vam in vsem voznikom v lastno korist in zložnejši vozni promet. Javna zahvala značajnemu g. Belcu bodi s tem izrečena za njegov dosednji trud in skrb, ki ga je imel za dobri stan okrajnih cest v naši okolici.

Mlini in žage. Skozi cele štiri mesece so ta podjetja ob večjih vodah mogla le prav malo se gibati, ob malih potokih pa popolnoma mirovala; zadnje deževje jih je pa zopet zbudilo v živahno vrtenje.

Gorenjske novice.

Iz kranjskega okraja.

g Odgovornost z ramen hočejo naši mestni mošje odvaliti. V odseke so volili — sedaj prvič — take, ki niso imeli nikoli slavnega imena »liberalci«. Pravijo, da miši in podgane ladjo zaluščajo, kadar se potaplja. Mora mestno gospodarstvo tudi biti že precej pri koncu, da se sicer tako častiteljni gospodje branijo vodstva. Našim mošjem niti v glavo ne pade, da bi šli reševati to liberalno galejo.

g V purgarje in pritepence je slavni »Gorenjec« razdelil prebivalce slovečega Kranja. Seveda, če »Gorenjec« tako piše, so meščani zadovoljni, če bi pa mi katero rekli, bi nas gotovo obesili na prvo laterno, če bi jih le kaj imeli.

g Po ceni bodo plesali. Trgovski sotrudniki so vse križem pumpali in napumpali za svoje »društvo« 500 kron. Ker se je bira tako

dobro obnesla, bodo imeli zato dvakrat na teden pesne vaje.

g Srbska živina ali kali? Veliko volov so prignali na zadnje naše seime iz juga. Reklo se je, da so iz Bosne. Nam se pa tako zdi, da so samo skozi Bosno šli ti voli — in da ima tista zaplata, ki srbsko mejo zapira kako luknjo. G. poslanci imajo boljše oči, naj malo pogledajo, da naš kmet ne bo zastoj krmil. Gospodje mesarji bodo že še živeli, če bodo domačo živino klali.

g Hranilnico in posojilnico so na tihem zasnovali naši možje. Če sem prav slišal, bom pa kaj več sporočil.

Iz raznih krajev Gorenjske.

g Iz Št. Vida nad Ljubljano. Prva letošnja mladeniška veselica preteklo nedeljo se je izvršila nepričakovano dobro. Pri obeh predstavah so mladeniči-igralci nastopili s tako gotovostjo, da smo se čudili. Obilo smeha sta izzvala brata Porenta in Plut v šaloigri »Revni čevljar in bogati Anglež.« Tudi tamburaši so s svojim prvim nastopom pokazali, da so se z veliko vnojem oprilek tamburice in da so v dobri šoli. Ob splošnemu odobravanju mnogoštevilnega občinstva so morali ponavljati točko za točko. Takoj po predstavah se je razvila zelo živahna prosta zabava. Nismo plesali ne kričali, vendar pa smo bili edini v sodbi, da si bolj prijetne zabave ni treba želiti. S posebnim veseljem smo tudi opazili, da so prišli na to našo prireditev tudi možje veliki s svojimi družinami. Prav tako. Naj bodo prepričani vsi, da mi mladeniči ne bomo nikdar iskali slabe in nepošteno zabave, ako nam je dobra na razpolago. Tudi zanaprej se hočemo potruditi za to, da se bo v naši telovadnici poleg prepotrebne samoizobrazbe gojila tudi poštena zabava, a vselej v pravi in dostojni meri.

g Liberalni škandal in poboj v Preserju. Ko so naši liberalci pri državnozbornskih volitvah propadli, so kleli; ko so propadli pri občinskih volitvah, so rjuveli; ko se je pa kljub Korbarjevi bahariji, da bo, če treba, dvajsetkrat volitve ovrgele in kajpada tudi vlado ugnal v kozji rog, vendarle vršila volitev župana, so naravnost zbesneli in zdvijali. Ze pred to volitvijo so osnovali na shajališčih, kjer je predsedoval znani Pavlika, načrte, kako si ohladiti svojo jezo in si pritisnili pečat Korbarjeve naprednosti. No, kar so sklenili, so storili. Na dan županove volitve, 30. m. m., so uprizorili nečuten škandal in poboj. To je bilo pa tako-le: Nahujskali so nekaj liberalnih fantalinov iz Dolnje Brezovice in Preserja, ki so prišli na dan volitve pod večer k »Smoletu« in se pripravili na boj. »Smoletova« gostilna je ravno »Anžičevi« nasproti, v kateri se je vršila volitev. Po odhodu uradnega zastopnika so ostali novoizvoljeni možje dalje pri »Anžiču« v prijazni družbi Rakičanov. Ko so pa ti odšli na večer — srečno so odnesli pete — se je pa začel napad. V »Smoletovi« gostilni je ugasnila luč, žareli so samo utrinki cigar v hiši bivajočih. Kar prileti kol, zagnan z veliko silo skozi Anžičevo okno med ljudi, med odbornike. Nastane ropot, okna šklepetajo, šipe rožljajo, brž je nekaj zdrobljenih; zunaj lete kamni, polena, pokajo pred hišo ležeči zaboji, 30 steklenic za pivo je ubitih in zdrobljenih. Strah se polasti vseh v hiši, vendar gre nekaj kamniških fantov, ki hodijo k Anžiču po navadi v gostilno, pogledat, kdo so napadalci, nič hudega hoteč. Kar jo dobi eden z vso silo po glavi, da se skoraj sesede; drugemu zareže napadalčev nož globoko rano v lice. Obapolje kri in morata drugi dan v špital. — A liberalcem to še ni bilo zadosti. Celo noč še so morali motati se okolu Anžičeve hiše in prežati, kako bi mogli še kaj potolči. Tako zastraženi si ljudje

niso upali ven iz Anžičeve hiše. Radi bi bili že ponoči naznanili žandarjem, a si niso upali iz hiše. Zato se je moglo naznaniti še le jutraj. Žandarji so potem »tičke« kmalu polovili in jih odgnali vkljenjene na Vrhniko. To je kratko poročilo o nočnem napadu, ki se je izvršil na dan volitve novega župana, ki je vnet pristav S. L. S., pošten mož in pravičen pa blag značaj. Zato ga živi Bog!

g Iz Mekinj. Naznanjena veselica dne 13. vin-toka je prav izborno izpadla. Da je tam-luraški zbor dobro rešil svojo nalogo, mi ni treba več sporočati; saj si je ta zbor pod spretnim vodstvom g. Lobode priboril sloves že na zunaj. Moška zhora je pel društveni moški zbor prav dobro, pevci imajo lepe, močne glasove. Zaloigro »Mlinar in njegova hiša« je stara, a vedno lepa in pretresljiva. Posamezne vloge so bile v srečnih rokah. Če tudi je igra dolga, so vendar gledalci napeto sledili, lepim prizorom do konca; pri zadnjih nastopih je malokatero oko suho ostalo. Veselico je posetilo mnogo prav odlične gospode, ki so se o igralkah in igralcih zelo pohvalno izrazili. O zimskem času bo začela društvena knjižnica, katero smo precej pomnožili, za pet pridneje posloovati; po letu naši ljudje nimajo mnogo časa. Naprej z združenimi močmi!

g Iz Predoseli. Umrli je pretekli petek, 8. t. m., 81 let stari Anton Skodlar, ki je bil skozi dolgo vrsto let cerkvenik pri podružnici v Britofu. Rajni je bil vojak še pod poveljstvom Radeckega in v vojski l. 1848. Kaj rad je pripovedoval dogodke iz svojega vojaškega življenja v Milanu. Kot mizar je hodil delat v Cojzovo graščino celih 55 let. N. v m. p.!

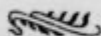
g Iz Št. Jurja pri Kranju. 4. t. m. je umrl pri nas g. Jožef Glastovec, v najlepši moški dobi; bil je star komaj 30 let. Bolehal je skozi štiri leta na bolezn, ki jo je dobil pri vojakih vsled neke naporene vaje. Umrli je bil vnet član našega izobraževalnega društva. Društvo mu je izkazalo svojem udeležilo pogreba polnoštevilno. Društveni pevski zbor mu je zapel v slovo tri ginljive žalostinke. Umrli član je jako marljivo obiskoval našo bralno sobo in je bil za svoj stan precej izobražen, kar je gotovo v prvi vrsti pripisovati dobremu častopisu, N. v m. p. — Naša hranilnica in posojilnica je imela koncem septembra t. l. skupnega prometa okroglo dvesto osemdeset tisoč kron. Denarja se je vložilo letos devetdeset tisoč kron, in posodilo se ga je šestinideset tisoč kron; torej za naše razmere gotovo lep uspeh. Kakor že omenjeno, obrestuje hranilnica vloge še vedno po štiri in pol, posojila pa daje po pet odstotkov. Pri naši posojilnici je sedaj preskrbljeno za raznovrstne dolgeve. Velikega pomena je pred vsem amortizacija, to je način plačevanja, da se obenem plačujejo nazaj obresti in kapital. Ta amortizacija pa je uravnana na različne odstopke: ali po šest, osem ali deset, kakor kdo hoče v daljši ali krajši dobi dolg izplačati. Po novi uredbi prenaša posojilnica sama različne dolgeve. Kdor bi se rad iznebil različnih neprilik kakor so, ali prevelike obresti ali pa prevelika odvisnost od upnika, naj to samo naznani posojilnici, in ona bo potem sama vso zadevo uredila. Posojilnica si je nabavila tudi na novo upelane dobače hranilne nabiralnike (šparovke). Kdor ima pri njej denar naložen, jih dobi brezplačno v porabo.

g Iz Železnikov. Da čitatelji »Domoljubovi« spoznajo vrednost našega slovenskega liberalnega časopisja in načela njegovih urednikov, priobčimo v značilen vzgled dopis iz 40. štev. »Gorenjca« in zagovor »Slov. Naroda« v štev. 231. Dopis v »Gorenjcu« se glasi doslovno: Iz Železnikov. »Gorenjcev« sicer le malo pride v naš trg in v našo dolino, toda vendar ga vsi zelo težko čakamo, somišljeniki

in klerikalni podrepaniki z našim županom Štrajnarjem vred, ki imata komandanta v Čočovem Francetu, kateri je kvišku zlezal, da sam ne vé zakaj, ker njegova glava je prazna, dasi je nekaj hlač strgal po šolah in bere tiskanske časopise ter se na živinske bolezni razume. Najbolj pa hujska pri nas zoper pameine časopise, ki res prinašajo izobrazbo med ljudstvo, neka farovška miš, ki se je od mladih let vedno smukala okolu farovških kuhark in jin je menda v najbližji žlahti, kakor se govori. Sedaj se smuče okrog mladih deklet, ki jih skuša dobiti za kratek čas s farškim denarjem. Dekleta pa ne marajo zani, ker je grd in strašno trapast v besedah. Pravijo mu pukelmajor. Na Dunaju študira že štiri leta, pa še ni nič iz nje. Taki farški zalencenci so vsi enaki. Pukelmajor je tako hnavski, da se celo našim somišljenikom prilizuje in če je le mogel, je tiščal v družbo za našim vrlim prvoboriteljem Lenartom Lotričem. Naše pance naj pušči pri miru in naše časopise, pa naše vrle možje, če ne mu bodo enkrat dekleta poravnala pukel. Če mu bo ta poziv kaj pomagal, bom gotovo sporočil. V 234. štev. pa je »Slovenski Narod« natisnil sledeči zagovor: »Gorenjec« — mistificiran. Klerikalci so vedno nesposodbnj ljudje in sploh ne pojmiijo, kaj je dostojnost. V boju zoper napredne časopise se to posebno vidi. Na vse načine skušajo mistificirati. Mi dobivamo dan na dan pisma in dopise, ki imajo namen, nas mistificirati, dostokrat so celo podpisani znani naprednjaki na teh pismih. Seveda nas je izkušnja izučila in postali smo skrajno previdni. Rajši naj gre deset verodostojnih dopisov v koš, kakor da bi prišla v list kaka mistifikacija. Od ljudi, ki jih ne poznamo, sploh ne sprejememo ničesar, predno se nismo informirali. Te dni se je zlobnemu klerikalcu posrečilo, da je mistificiral »Gorenjca«. V sobotni številki »Gorenjčev« je izšlo dotično kukavičino jajce. Dopisnik joka v uvodu, kako malo v Železnikih čitajo »Gorenjca«. Seveda ni ta dopisnik še nikoli dal vinarja za napredne časopise. Zavzdihnil je le, da bi ga smatrali za naprednjaka. Ko si je tako nataknil krinko na svoj hinavski obraz, pa je sirovo napadel nekega občesposhovanega in veleuglednega trgovca v Železnikih in njegovega sina, ki sta oba zvesta pristava napredne stranke. Uredništvo »Gorenjca« je bilo seveda mistificirano, a upamo, da ta klerikalna hudobija ne zanese razpora med naprednjake v Železnikih. — Dopis »Gorenjca« je gotovo surov in nedostojen. Ker pa so pri Gorenjcu mislili, da udriha po samih pristnih klerikalcih, so ga z veseljem natisnili. Pozneje šele so izvedeli, da sta farovška miš in njegov oče zvesta pristava liberalne stranke. Zato pa »Slovenski Narod« hitro popravlja in dopis seveda naprta »zlobnim klerikalcem«, kar se pri »Narodu« kar tako ob sebi razume. Nekaj moramo pribiti: V uredništvih »Gorenjca« velja načelo: Bodi dopis še tako surov in nedostojen, sprejme se, če le udriha po klerikalcih, ker tak dopis »res prinaša izobrazbo med ljudstvo!« To načelo v najlepši luči kaže »verodostojnost«, nepristranost in izobraževalno delo »Gorenjca« in njemu sorodnih listov. Ubogi naročniki »Gorenjčevi«.

g Moravče. Že dolgo let se je nameravalo sezidati cerkvico pri Žalostni Materi Božji v Hribcah. Letos se je izpolnila želja. V nedeljo je blagoslovil novo sezidano cerkvico p. č. kanonik Kajdiž. V svojem krasnem govoru je posebno povdarial požrtvovalnost faranov in zasluge č. g. dekana, ki si jih je s tem pridobil. To delo g. dekana ostane v nepozabnem spominu vseh faranov! Kako stara je že božja pot v Hribce, je povedal gospod kanonik en slučaj, ki dokazuje, da je moralo biti že pred par stoletji na tem mestu česčenje Žalostne Matere Božje. Ko je namreč on vprašal za

časa potresa, ko je bival še kot dekan v Moravčah, odkod ta gorečnost, da hodijo vsak večer cele procesije ljudi v Hribce, so mu povedali stari ljudje, da je vladalo že l. 1836., ko je divjala kolera po moravški dolini, isto zapiranje v Zalostno Mater Božjo in so enako kot sedaj hodile procesije. Z veliko vnemo so okrasili pretekli teden novo cerkvico. Okrog in okrog so stali do 30 m visoki mlaji, prepreni z zelenimi vencami in okrašeni z zastavami ter naznanjali celi dolini veselo novost. Tuji in domačini so soglašali, da toliko vencev še niso nikjer videli. Enako okusno je bila okrašena tudi notranjost cerkve. Oltar je napravil g. Pengov, svečnike in svetilke pa g. Kregar. Oba sta mojstrsko izvršila svoje delo. Pri blagoslovljenju se je nabralo do 5000 ljudi. Krog 2000 ljudi se je udeležilo darovanja. Med sv. mašo, ki jo je daroval preč. g. kanonik Kajdž, in darovanjem, sta prepevala moravški cerkveni zbor in zbor ondotnega kat. slov. izobraževalnega društva. Zeleti bi bilo, da bi oba zbora še kaj večkrat tako lepo skupaj popevala, bodisi v domači cerkvi, bodisi v društvu. Zakaj nam ne nudite prilike, ko to lahko storite! V edinosti je moč!

Dolenjske novice.

Iz litijskega okraja.

d Iz jablaniške okolice. Umrla je na Gradskih lazih Marija Omahen, žena lesnega trgovca Fr. Omahna, v 73. letu starosti. Bila je dolgo časa na bolniški postelji. Veliko je trpele v svoji zadnji bolezni. Previdena s sv. zakramenti jo je 21. septembra rešil Bog nadaljnega trpljenja. Bila je usmiljena in posebno darežljiva do revežev. Mnogo je ona dobrega storila revnim ljudem v okolici. Pokopali so jo v Jablanici. Blag ji spomin!

d Iz Zatičine se poroča: Bolezen tifus je ponehala. Nekaterim ozdravelim se pozna še slabost, ki jo je popustila nevarna bolezen. — V samostanu je tudi vse zdravo. Ozdraveli vikar p. Lavrenc je odpotoval za nekaj časa na svoj dom na Nemško. — Samostanskemu hlapcu se je splašil konj, ko je peljal nekega gosпода na železniško postajo. Hlapec je padel z voza in si zlomil roko.

Iz Zagorja.

d Zmrznil je ali kali naš Domoljubov dopisnik, in pa še v najhujši vročini ga je zmanjkalo. Zato pa vam hočem, g. urednik, če je po volji, jaz katero zapisati v Domoljuba, da ne boste mislili, da je v Zagorju vse zaspalo. O ne, ni zaspalo ne, še prav živo je bilo ta čas pri nas. Evo dokazov!

d Kotredeška vojska, kotredeške volitve sem hotel reči, saj se jih še dobro spominjate, se bližajo h koncu. Stari župan je zavijal in zavlačeval, kar je le mogel. Volitve dveh namestnikov v I. razredu je bila razveljavljena. A pomagalo ni nič, pri zopetni volitvi sta bila soglasno izvoljena ravno tista dva, kakor zadnjič. Vrhutega jih je moral g. Drnovšek slišati precej gorkih — Domoljub je to že prerokoval — ker trati po nepotrebnem čas in dela škodo. Seveda, ločitev od županskega stolca je težka stvar, posebno kdor je mislil, da je nanj intabuliran. Kdo nam bo zanaprej županil, upamo, bomo kmalu sporočili.

d Tudi zagorski očetje so imeli pri zadnjih občinskih sejah precej prask. Obdeloval jih je general Čobal, no zaenkrat le še z jezikom, pesti je morala čutiti samo uboga občinska miza. Šlo je zato, da povišajo županu plačo. Tudi Čobal bi bil s tem zadovoljen, če

bi nam županil kak suhonder (na primer g. Miha sam), »ta je pa predebel, zato sem jaz zoper.« Mi nikakor nimamo volje, da bi zagovarjali naše občinske može, storijo naj to sami; ampak to se nam čudno zdi, zakaj se g. Mihael jezi samo nad liberalci in klerikalci, (ej, ti so tako povsod vsega krivi!), pusti pa pri miru rudniške uradnike. Pa ne da bi bil kaj z njimi v zlahti, ko o njih vedno molči? Saj nas menda razume?

d Tudi mleko je precejal pri seji Čobal. Čudno se mu dozdeva, zakaj bi v Zagorju ne moglo biti mleko po pet krajcarjev, kakor je v Izlakah v mlekarni. Dajmo no enkrat malo preračunati to mleko. Gospod rdeči prijatelji nižjih stanov — torej tudi kmečkoga — to boste vendar priznali, da so v naših časih cene na vseh plateh visoko poskočile, tako tudi za kmeta. Kmet mora vse dražje plačevati; dražji so hlapci in dekletje, dražja obleka in obutev, dražje seno, dražji kosci in najemniki, dražja kosa in lopata, dražji piskri in sklede, dražji zidarji, ki mu zidajo hlev, tesarji, ki mu stavijo cimpce, višji davki itd., itd. Kmet sam naj pa prodaja to, kar je res krvavo pridelal, od zgodnjega jutra do trde noči, po tisti ceni, kakor pred dvajsetimi ali tridesetimi leti?! Povejte nam, ali ste pravilni? Vsem se izboljšujejo plače, kmet pa nosi eno uro daleč mleko po pet krajcarjev? Če ste res socialni demokrat, recite tudi po volitvah, da je kmet dandanes velik revež, da sme tudi od par krajcarjev več zahtevati za mleko, kakor zahteva po pravici tudi delavec večjo plačo, saj mora kmet ravno tako kakor delavec vse dražje plačevati! Če je na kmetih res vse z rožicami postlano, zakaj pa beže najboljše moči s kmetov v fabrike, v rudnike, v Ameriko? Pravičen zaslužek delavcu, pravilnega pa privoščite tudi kmetu! — Če pa še tega ne razumete, vam svetujemo to-le: napravite si hlev, kupite si kravo, najemite si dekle, pa boste videli, če boste vi dandanes mogli dajati v Zagorju mleko po 5 ali 7 krajcarjev. In še tole računajte: liter mleka = 5 krajcarjev; liter vina pa 40 krajcarjev; frakelj žgania 10 do 12 krajcarjev. In vendar ljudje vaše sorte ne tožijo nikoli, da je vino ali žganje predrago, mleko pa naj bi vam ljudje menda nosili vbogajme. In še tole vam hočemo razložiti: v mlekarno dajejo kmetje res mleko po 5 krajcarjev, ali ga dobe nazaj liter za 1 krajcar. V mlekarni kmet lahko oddaja, kadar ga sploh ima, drugim odjemalcem pa ga mora vedno preskrbeti, magari da ga mora zanje sam iskati, če ne, pa izgubi odjemalca. — Zato pa ne godrnajte vedno čez mleko, ampak plačajte ga pošteno, kar gre, potem pa lahko tudi zahtevate, da vam nosijo pošteno mleko.

d »Prapor« je zadnjič menda pisal, da je rekel pri seji en odbornik: če bi imel prodajati mleko po 16 vinarjev, ga dam raje doma svinjam. Mož, kateremu podtika Čobal te besede, je poštenjak, kakor ga poznajo vsi ljudje daleč na okrog. Zato pa povejmo mi, da so te besede zlobno obrekovanje. V resnici je rekel, razljučen nad Čobalovim prijateljstvom do kmeta (pred volitvami je bilo seveda drugače), da se bolj splača rediti doma svinje z mlekom, kakor ga oddajati po 10 vinarjev. Tako je bilo in nič drugače.

Iz raznih krajev Dolenjske.

d Ponesrečil se je učenec Silverij Golčar iz St. Ruperta, Sel je pretekli četrtek v gozd, splezal na hrast — ali padel je dol, razbil si brado in zlomil roko. Dečko pa je trden in jeklen — je še sam pomagal očetu pri vozu, ko sta se peljala v Mokronog k zdravniku, se vé s precej kislim obrazom.

d Iz St. Ruperta. Dne 10. t. m., okoli pol 1. ure popoldne pričel je goret v St. Ru-

peru kozolec tvrdke Rakusch iz Celja, na katerem je imel Ant. Marin večinoma vse seno. K sreči ni bilo v tem času sape, kakoršna je nastala šele po požaru. Vrta požarna bramba je lokalizirala ogenj od vseh strani izvrstno. Bila je velika nevarnost za St. Rupert. V obližju naokoli so visoka poslopja s slamo krita. Vse je pridno delalo in temu se imamo zahvaliti, da se ni ogenj razširil. Zažgali so baje zopet otroci. — Več gasilcev.

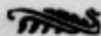
d Vinski sejem v Krškem. V četrtek, dne 23. t. m. bo v Krškem vinska razstava in pomanjanie vin. Kakor se nam poroča od Save, se je letos v vinogradih na obeh bregovih dolenske Save pridelalo obilo in izvrstne vinske kapljice, kakoršne ondotni vinorelci že 30 let niso imeli. Ugodno vreme skozi celo leto je obvarovalo trto vsakoršne bolezni. Raditega je bilo grozdje popolnoma zdravo in je popolnoma dozorelo.

d Iz Čateža ob Savi. Slavlje v Cerini. Na smihelsko nedeljo je gosp. župnik Alojzij Rudolf blagoslovil razširjeno in popravljeno kapelico sv. Mihaela v Cerini. V obilnem številu so prihiteli naši Gorjani k slavlju. Kapelica sv. Mihaela je bila več let v tako slabem stanu, da ni bilo mogoče v njej maševati. No, zdaj so spet mogli naši verni Gorjani počastiti sv. Mihaela in se priporočiti njegovi priprošnji. Prijazno jesensko solnce je poldne privabilo tudi mnogo Brežičanov. Slovenci brežiški so zapeli par lepih pesmi, kar je našim Cerinčanom zelo ugajalo. Bil je lep praznik, veliko veselje, da so mogli spet po dolgih letih obhajati žegnanje. Kapelica sv. Mihaela je bila samostanska kapelica. Zgodovina samostana je kaj zanimiva. Naj jo s par vsticema otmem pozabljenosti! Samostan cerinski je bil nekdanj gradič, last grofov Zrinjskih. Pravijo, da ima vas Cerina od Zrinjskih svoje ime. Od grofov Zrinjskih je kupil kostanjeviški opat Janez gradič in ga preuredil v samostan. Ta samostan s svojim ozemljem vred je bil najbrže nekaka pristava kostanjeviškega samostana, Cesar Jožef II. je med drugimi samostani sekulariziral tudi kostanjeviškega. S tem je tudi samostan v Cerini ostal zapuščen. V čegavo last je pozneje prišel, se ne vé. Sedanj lastnik g. Andrej Levak iz Brežic je kupil samostan z njegovim ozemljem vred od mokriške graščine. Desetletja so tudi nad samostanom pustila svoje sledove in mu mnogo škodovala. Z mnogimi stroški se je posrečilo g. Andreju Levaku dozdej vsaj nekaj prostorov popraviti. Z mnogimi stroški je požrtvovalni gospod popravil in podaljšal kapelico sv. Mihaela, s tem si je postavil pri naših Gorjanih hvaležen, trajen in zares časten spomin. Samostan je popravljen, rešen razpalosti, a izgubil je seveda prejšnje samostansko lice, izgubil tudi častljivo lice starosti. Kot zgodovinska priča, kot priča iz davnine je bil stari samostan zanimiv. Takozvana kulturo osemnajstega veka je završala liki vihar in tudi tega skritega kraja se ni izognila, iztaknila je vse kote. Tudi tu sem je zavela njena sapa in pustila za sabo — puščavo. Cerina je na lah-nem hribu, ima krasen razgled po Posavju tja doli do Podsuseda, na štajersko pa tja do Bizelskega. Bližnji Čirnik, Stojdraga in drugi hribi nudijo najlepšo priložnost za ture. Za letovišnike kakor nalašč! Že lani se jih je mnogo nastanilo v hotelu »Grič«. Da bi jih bilo vedno več! Žal, da še zdaj ni ceste, ki bi Cerino kakor tudi druge gorjanske vasi: Žejno, Sobenja vas, Dobeno vezala z državno cesto. Kdaj dobimo nam prepotrebno cesto? Naša pota so še taka, kakor so bila pred tri sto leti. Ako te po nesreči zaloti dež v teh krajih, moraš pač gledati, kakoš boš izlezel iz blata ven. Kadar so naši očetje pred Turkom bežali v gozde, niso imeli slabših potov, kakor je naša sedanja vožnja pot skozi Cerino in So-

benjo vas. Občinski odbor pozivljamo, da se že vendar enkrat v tej zadevi zedini. Bolje je, da imamo sploh kako cesto in naj si gre tudi čez Dobeno ali makari tja na Bais, kakor pa na nobene. Ali naj bodo zaradi par osebnih koristi naši Gorjani še nekaj let brez ceste?

d Agent dvomljive firme. Nekj A. V. iz Čateja prav topla prigovarja zlasti odraslim dekletom, naj grejo v Ameriko. Ponuja jim prosto vožnjo, Stariši in dekleta, pazite na tega možica in če pride k vam z lepimi besedami, pokažite mu vrata. Mož je prav delaven, agitira daleč naokoli. Nekaj deklet je že šlo na lim. Bodite torej previdni! Stariši, ako vam gre hči v Ameriko, bodete ji pač sami dali za vožnjo, ne prodajajte jih pa v — pogubo.

d Z Bučke. Na Bučki imamo nekaj liberalcev, ki v zlobnosti ne najdejo para pod solncem. Zadnje državnozbornske volitve jim ne dajo miru. Res, da je sramotno pogoreti, pa vdati se je le treba. Tako storijo liberalci drugod. Kaj pa pri nas? Ovajajo poštene ljudi, češ, ker nisi z nami volil, bodeš pa sedel. Tako so ovadili več Bučklijancev državnemu pravdnikstvu, ki je pa avidelo, da bučkijanskim liberalcem ni nič verjeti in jim je poslalo dolge nosove. Par nepotrebnih potov so napravili našim ljudem, ki jim bodo pa ob priliki to zlobnost poplačali. Najbolj v želodcu sta jim pa gg. nadučitelj in lg. Tersinar. Zadnjega so ovadili, ker mu niso mogli priti drugače do kože, da je točil in prodajal vino. Upamo pa, da tudi iz te moke ne bode kruha. O g. nadučitelju pa lažejo in zavijajo, da bi bilo še cigana sram, počenjati kaj takega. Predsednika krajevnega šolskega sveta je opozoril na postavna določila glede šolskega snazjenja in kurjave. Dosedaj je bilo namreč odano pod pogojem, da se le dvakrat na teden snaži, s čimer pa g. nadučitelj ni mogel biti zadovoljen, ker že v vsaki količkaj snažni bajti pometajo enkrat ali dvakrat na dan — ne pa enkrat na teden. Pa kaj so naredili liberalci? Sklicali občinsko sejo, napravili protestni shod, iskali podpise, huškali pred cerkvijo in drugod proti temu, da bi njih otroci sedeli v snažnem in na gorkem. Ali so še kje na svetu taki čudaki? To vse so počenjali v odsotnosti g. nadučitelja, ki se ga zelo boje. G. nadučitelj bi prav rad dobil tiste podpise v roko, pa pripoveduje, da jih ni od nikoder. Liberalci! Kaj vam je srce padlo v hlače? Dalje vpijejo liberalci, da bode g. nadučitelj prodal občino, ker so bili pametni možje ukrenili, da je dobila šola drvarnico in majhen šolski vrt, za kojega je šolski vodja dobil od kranjske hranilnice 100 kron podpore. Kdaj je še kak liberalce dobil za občino kaj?! Še vinarja ne! Zato se bo tudi pri nas kmalu zdanilo!

Notranjske novice.

Iz Št. Petra.

n **Zupana** ima zopet naša občina, in sicer vrlega in značajnega somišljenika Slovenske Ljudske Stranke gospoda Franciška Margona iz Trnja. V tretjič se mu je letos (dne 6. oktobra) izkazalo zaupanje s tem, da je izvoljen zupanom velike občine Št. Peter. Želimo mu ob tej priliki, da bi Bog utrdil njegovo zdravje, da bi mogel s svojo dobro voljo in železno vztrajnostjo še veliko storiti v blagor in napredek občine Št. Peter. Starešinstvo (osem svetovalcev) je enako kakor gospod Zupan odločno na strani Slovenske Ljudske Stranke.

n **Letina** je pri nas, razen mrve, primerno dobra. Posebno krompir je bogato obrodil;

res ga je nekaj črv objedel, a škode ni velike. Tudi drugi jesenski prideški lepo kažejo.

n **Pivka je preplavila** ob zadnjem deževju vse; bilo je videti kakor morje. Take vode ne pomnijo že dolgo let ne.

n **»Domoljub« in »Notranjec«** se nekaj kregata zadnji čas glede razmer na šentpeterski postaji. Kdor pazno prebira in presodi, bo izpoznal, da »Domoljub« resnico poroča. Zakaj vse kar je dosedaj »Domoljub« trdil, je pripoznal tudi »Notranjec«. Samo v tem se ne vjemata: »Domoljub« hoče red, »Notranjec« pa resnični nered zakriva in malo tudi zagovarja, češ, da ni tako hudo. Po naših mislih pa je dolžnost vsacega, da se slabo odstranjuje in graja, ne glede na to, ali je to komu neljubo ali ne. Unanje pa imamo sedaj, ko imamo res vestnega in natančnega redarja, da se red povrne, kar bo le v čast prebivalcem na postaji in občini sploh.

n **Utopil se je v Idriji** vpokojeni paznik Leopold Logar. Menda se mu je zmešalo.

n **Vesela Katoliške delavske družbe** bo dne 27. oktobra, ne pa 20., kakor je zadnjič poročal »Domoljub«.

Revmatične,

2317 2-1

protinske bolečine, bodljaji, bolečine v udih nas ne mučijo več, odkar rabimo Fellerjev fluid s r. »Elsafluid«. Dvanajstletna za poskušnjo 5 K franko. Naročite pri E. V. Fellerju v Stubici, trg Elsa 16 (Hrvaško). *Ida*

Važna iznajdba za vinogradnike. Neki hrvaški ekonom je iznašel kolce za vinske trte iz betona. Prednost betonskih kolcev pred lesenimi je očitna. Betonski kolci se ne zlomijo, ker je beton ovit okoli železne žice in trd kakor kamen. Lesene kolce treba vsako leto nanovo ostriti in zamenjati. Tudi kradejo jih radi za gorivo, dočim z betonskim kolcem pravzaprav tat ne vé kaj početi. Lesene kolce je treba pri menjavi vsako leto izrjaviti iz zemlje, pri čemur se poškodujejo trtne korenine. Na kolcu, ki je vtaknjen v zemljo in gnije, se nastani trti škodljivi mrčes, ki ondi tudi prezimi, dočim tega ni na betonskem kolcu, ki ne gnije. Tudi je beton sam sovražnik mrčesa. Betonski kolci so tudi zato velikega narodnogospodarskega pomena, ker ne bo treba več oškodovati mladih dreves, da se napravijo leseni kolci. V Zagrebu se otvori v kratkem tovarna za betonske kolce.

ng Kako napraviti doma vinski jesih. — Vzame se nekoliko bukovih stružkov (oblanja), katere se potem zloži 4 cm na visoko v posebni stekleni posodi, obsegajoči dva litra. Stružki se na to polijejo z dobrim, nekoliko pogretim vinskim jesihom in postavijo v kuhinjo na takem prostoru, da ne pade naravnost svetloba na posodo. V osmih dneh se napravi na površini klobuk, katerega povzročijo glivice *Mycoderma aceti*. V posodo se na to vlije polagoma ob robu posode, tako, da se ne pretrga klobuk, pol litra dobro precejene vina in pusti posodo v miru dva dni, nakar se vlije zopet četrt litra vina. Čez dva dni se to ponovi, kasneje pa vsak dan tako dolgo, dokler je posoda polna. Po petih tednih se odlije dve tretjini jesiha, ki se je med tem napravil, posodo se pa zopet napolni s tolikim vinom, kolikor se je odlijo tekočine.

ng Svinjake narediti v govejem ali konjskem hlevu ni ovira, ker prašič v nobenem po-

gledu ne škoduje ne govedi in ne konju. Pogoji je seveda snaga in je zlasti gledati, da se vsa gnojnica sproti odteka iz hleva. Tudi za prezračenje je seveda skrbeti.

ng Tečaji za mesarje. Štajerski zavod za pospeševanje obrti priredi, kakor smo že poročali, od 7. oktobra do 14. decembra t. l. poučne tečaje za mesarje. Poučevalo se bode na teh tečajih o teh-le predmetih: Ogleđovanje mesa, znaki zdravega mesa, postavne določbe o kužnih boleznih med živalimi in o prometu z mesom, varstvo živali, o sposobnosti mesa za prodajo na drobno, o vplivajočih boleznih, najvažnejši način klanja, tržne razmere, kosenje mesa na drobno (ausschrotten), velike klavnice, proste mesnice, konserviranje mesa, upotrebljenje postranskih produktov, sanitarni (zdravstveni), tržni in obrtno-policijski predpisi, prva pomoč domači živali v nezgodah in boleznih. V obrtnem delu teh tečajev se bode poročalo o najvažnejših stvarih v pismenem občeñvanju z uradi, o knjigovodstvu, o meniškem pravu in o poštni hranilnici, o zavarovanju proti nezgodam itd. — Žal, da je število udeležencev omejeno na 25.

Malokrvnost

in pa po njej povzročeno omalosrčujočo slabost in onemoglost premaga **Scottova emulzija** presenetljivo hitro. Dobri glas, ki si ga je pridobila **Scottova emulzija** kot zanesljiv pomoček pri

malokrvnosti

Pristna le s to znamenko-ribičem-kot poroštvenim znakom za SCOTT-ov način.

temelji na tem, da se zanjo porabljajo najfinejše primesi, ki jih je sploh mogoče dobiti za denar in jih more izbrati samo dolgoletna izkušnja, ter na tem, da je po posebnem Scottovem pripravljanju izdelana v okusno in vsekozi prebavno tekočino. Uspeh je izdelek neprekosne redilnosti.

Izvirna steklenica 2 K 50 h.

Naprodaj po vseh lekarnah. 2173 III

Pozornost naših bralcev obračamo na tvrdko H. Konrad, prva tovarna ur v Mostu c. kr. dvorni založnik št. 1941 (Češko). Izdelke te tvrdke priporočamo najtopleje, ker je njih izvrstna kakovost pripoznana z mnogimi zlatimi in srebrnimi svetinjami, kakor tudi s podelitvijo cesarskega orla. Tvrđka slovi tu in v inozemlju in izvaža vse svetovne strani. — Bogato ilustrirani ceniki z nad 3000 podobami se pošiljajo na zahtevanje zastoj in franko.

ALEXIN ZA POTICE

NAJFINEJŠE KOKOS-MASLO. POLNO NADOMESTILO ZA ČAJNO MASLO. ZA KUHO. CVRENJE IN PEKO, 25% IZDATNEJŠE. NE POSTANE ŽARKO. RADI LAHKE PREBAVE ZDR. PRIPOR.

PRISTNO LE S TO VARSIVNO ZNAMKO. DOBIVA SE V VSAKI SPECERJSKI TROGOVINI. — B

Obrtna akademija v Friedbergu dobi za svoj politehniški zavod kmalu novo poslopje. Pomladi prične mestna občina z gradnjo. Podrobne načrte izdelajo v zimskem tečaju dijak te akademije.

Zanemarilo naj se nikoli ne revmatične bolečine, bodljaji, trganje po udih, glavno- in rokobil, nahod itd. Veliko ljudi hvali Fellerjev rastlinski izvleček s z. »Elsafluid«, ki čudovito učinkuje na živčevje in kite. Naroči se dvanajst malih ali šest dvojnih steklenic za 5 K franko po izdelovalcu, dvornem lekar-narju E. V. Fellerju v Stubici, trg Elsa 16, Hrvaško.

Prihodnja številka „DOMOLJUBA“
izide dne 25. oktobra 1907.

Loterijske srečke.

Dunaj,	5. oktober	61	79	53	65	71
Gradec,	5. oktober	20	29	8	77	27
Trst,	14. september	9	18	55	8	81
Linc,	14. september	54	52	47	68	45

MASTIN

doktorja pl. Trnkóczyja krmilno varstveno sredstvo se dobiva pristno pri trgovcih le pod imenom **Mastin**. Previdni kmetovalec ga primeša krmi vsaki domači živali. Najvišje medalje na razstavah in tisoči zahvalnih pism pričajo o velikih uspehih, ki se dosežejo z mastinom. 187 26 19

Tovarniška zaloga: lekarnar **Trnkóczy**, Ljubljana.

Najboljše in najcenejše

tamburice

izdeluje in razpošilja tovarna tamburice

NIKOLA TISLAREC

Preloščica, z. p. Topolovao (Sisak) Hrvatsko.

Vse tamburice so točno urejene in solidno izvršene. Cenik tamburic in vseh tamburaških potrebščin pošljem na zahtevo vsakomur za- stonj in franko. 2146 5-4

Enega pomočnika in enega učenca

sprejemem tako 2260 2-2

Josip Golobič, čevljar v **Sv. Križu** pri Kostanjevici.

Čudež se je zgodil nedavno v Budapešti, ki je edini te vrste. Ta čudež je učinil, da **deželna zaloga suknenege blaga v Budapešti VII. i. Rottenbillerg.** 4|a razpošilja za **K 10 kupon 3 metrov**

finega jesenskega blaga ali kamgarna v črni temno- višnjevi, sivi in rujavi barvi za popolno obleko za gospode (sukna, hlače in telovnik). 1973, 15-7

Vsaka dama, ki potrebuje novo obleko
prejme na zahtevo **zastonj našo veliko zbirko vzorcev**
ki vsebuje vse sezijske novosti volnenega blaga, barhenta, flanel, baržuna, modnega blaga kakor tudi bombaževine in platnine. Posebno naj se pazi na našo **sezijsko priložnost**
spalna suknja iz la. velurja glđ. 470.
(kroj po sliki)

Pri naročbi zadošča naznanilo cele dolžine, merjene od vratu, cele zgornje širine, dolžine vratu in dolžine rok. **Vzorec za spalno suknjo zastonj.** Zahtevajte, da se Vam določijo zastonj naš veliki cenik z božičnimi novostmi o kožuho- vini, galanterijskem blagu, zlatnini, srebrnini obleki in perilu za dame gospode in gospe, igračah, okaskih za božično drevesce, preprogah, porcelanu 2018 6-2 in kuhinjskem orodju.

DUNAJSKA MODNA UNIJA
(Wiener Moden-Union)
Dunaj IX. 18. Liechtensteinstrasse 20.

Slabotni, v razvoju ali pri učenju za- ostali otroci, ter slabo- krvni, otožni, nerozni, utrujeni, lahko vzburjivi in zgodaj oslabei odrasli rabijo z velikim uspe- hom dr. Hommela Haematogen.

Slast se vzbudi, duševne in telesne moči se dvignejo, vse živečve se ojači.
Zahtevajte izrecno pristni dr. Hommel-ov Haematogen in ne dajte si usiliti nobeno izmej mnogih ponarejanj. Dobi se v lekarnah. 2170 5-4

Kdor kupuje blago za jesenske in zimske obleke, naj se gotovo posluži dobro znane trgovine

„Pri Škofu“

v Ljubljani, Pogačarjev trg (sadni trg) v veliki mestni hiši nasproti molarjev.

Došo je novo blago v veliki izberi in po zmerni ceni in sicer: sukneno blago za moške in ženske, perilni parhent, volnene, svilnate in pletene rute (kocke), šerpe in ogrinjalko, odeje (kovtre) domačega dela, koci, jagerske srajce in jagerske spodnje hlače za moške, ženske in otroke, kakor tudi nogavice za moške in ženske. 2289 8-2

Postrežba zanesljivo poštena in dobra!

Dr. Kovacs-evo mazilo za roke, ki ga pošilja lekarna pri »Mariji Pomagaj« v Budimpešti, VI. okraj, Liszt Ferencz-tér 20; je radi svoje nizke cene in izborne kakovosti priporočljivo za ohranjenje lepih mehkih rok. Cena lončku 1 K 20 h.

Ceno posteljno perje izborne kakovosti se kupi pri tvrdki Ivana Polaček v Janovicu ob A. št. 16 na Češkem. Dober sloves te tvrdke jamči za najboljšo postrežbo. Opozarjamo na današnji oglas.

Preizkušeno dobro domače zdravilo, ki je prestalo preizkušnjo časa in se že izza 50 let čimdalje bolj rabi, je zaslovelo praško domače zdravilo iz lekarnice B. Fragnerja, c. kr. dvornega dobavitelja v Pragi. Ker učinkuje antiseptično boleš tolažeče in hladeče, je postalo nenadomestljivo in neutrpljivo mazilo za raznovrstne rane. Praško domače mazilo se dobiva tudi po tukajšnjih lekarnicah in jih imajo tudi v domačih lekarnicah mnogih tvornic za stroje, špirit, sladkornicah in steklarnicah, fužinah itd. ter bi ga ne smelo manjkati v nobenem gospodinjstvu.

BRAZAY

FRANCO-ŽGANJEVO MILO

radi svojega izbornega higijeniškega in kosmetičkega učinka **nis je ne doseže nobeno drugo milo.** 23
Napravlja kožo čisto, nežno in prožno, lepo polt, krepi kite in učinkuje razkuževalno. Neobhodno potrebno za vsako toaletno mizo in vsako otročjo sobo.
Cena komadu 70 v., 3 kosl v elegantnem kart. K 2. Dobi se povsod, kjer ne, naj se obrne na **Brazay, Dunaj III/2, Löweng. 2 a.**

Naznanilo.

Uljudno naznanjam, da
se nahaja moja 2267 3-2

odvetniška pisarna

v novem posloplju „Kmetke
posojilnice“ na vogalu Ci-
galetove ulice in Janez Tr-
dinove ulice poleg Justič-
nega posloplja, nasproti c. k.
davkarji. Vhod: Janez Tr-
dinova ulica št. 8. — (Novo
otvorjena ulica od Dunajske
ceste čez poprejšnji vrt
stare deželne bolnice. ...

Dr. Albin Kapus

Telefon 66. odvetnik.

Rane

vsake vrste se morajo skrbno varovati pred
vsako nesnago,

ker se po tej lahko vsaka tudi najmanjša rana razvije v
zelo hudo, težko ozdravljivo rano. Že 40 let se je iz-
kazalo medlino vislone mazilo, tako imenovano **praško
domače mazilo** kot zanesljivo sredstvo za obvezo.
To zdrži rane čiste, sbrvarja lase, olajša vnetje
in bolečino, hladi in pospešuje zaceljenje.

— Razpošilja se vsak dan. —

1 puščica 70 vin., pol puščice
50 vinarjev. Proti predjasilu
K 8-16 se podljuje 4 puščice,
ali K 7-10 puščice pošlino
prosto na vsako postajo avstro-
ogrške monarhije.

Val dell'embalage imaje
zakonito deponovano
varstveno znamko.

Glavna zaloga

B. FRAGNER, c. kr. dvorni dobavitelj

lekarna „pri črnem orlu“

Praga, Malá strana; ogel Nerudove ul. 203.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske, v Ljub-
ljani se dobi pri gg. lekarjih: G. Piccoli, U.
pl. Trakóczy, H. Hardtschlagov, J. Hayr.

2172 2

Uspeh SIROLINA „ROCHE“

pri zdravljenju boleznih v sopilnih organih
oslovskem kašlju itd., prav posebno pa pri
boleznih na pljučih, je provzročil številna

manjvredna ponarejanja

katera se napravljajo in prodajajo ceneje,
toda pri vporabi preti nevarnost, da se
dosežejo nezaželjeni učinki. Priporoča se
torej, zahtevati prej ko slej **Sirolin**
„Roche“, in sicer izrecno v naših

izvirnih zavojih.

Dobiva se v **vseh lekarnah** po zdravniškem
priporočilu po **K 4 steklenica.** 3333

F. Hoffmann La Roche & Co.
Bazel (Svica), Grenzach (Badensko).

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani

Kongresni trg št. 19 registrovana zadruga z omejenim poročtvom Kongresni trg št. 19

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 9. do 12. ure **po 4³/₄ %** to je, daje za 200 kron 9 kron 50 vinar. na leto.

Druge hranilne knjižice se sprejemajo **kot gotov denar**, ne da bi se njih obrestovanje **prekinilo**.

Rentni davek plača hranilnica sama. Najsigurnejša prilika za štedenje.

Kanonik **A. Kalan** l. r., predsednik.Kanonik **J. Sušnik** l. r., podpredsednik.

Registriran vzorec. Bajna Iluzija! Oblastveno varovano.

1974 Najlepši kras božičnega drevesca 15-1
 ki ni ga ne smela pogrešati nobena krščanska družina, je moje izboljšano
briljantno angel. zvonilo za božično drevo št. 1
 popolnoma iz kovine s 6 poslač. angelci 30 cm vis. Garantira se za funkcioniranje.

Priljubljen je lahko takoj na največje ali najmanjše drevo s preprostim nanajenjem. Postavljeno na mizo se
 rabi lahko tudi za namizno zvonilo. Postavljeno na toplo peč funkcionira tudi brez prižganih sveč.

Gorki zrak treh prižganih sveč vrtil gonilno kolo, nanje pritrjeni izboljšani jekleni betički pa udarjajo na troje zvoncev in blago-zvončno, srebrnočisto zvonjenje zadoni, mlado in staro prestavljajoč v božično blaženost. Kos stane s kartonom in navodilom vred K 1.50.

3 kosi	K 4.25	9 kosa	K 12.-
4	" 5.50	12	" 15.-
6 kosov	" 8.-	24	" 29.-
	36 kosov	K 43.50	
	50	" 58.-	
	100	" 112.-	

Št. 2. Ravnotisto angelsko zvonilo za božično drevesce, izvršeno veleelegantno in posebno fino ponikljano, s sukanimi stebriči za zvonce in tremi prekrasno zarečimi srebri. lametstimi rožami, ki potem, ko so prižgane sveče, prekrasno odsevajo, kos s kart. in navod. vred K 2.-

3 kosi	K 5.50	9 kosov	K 15.50
4	" 7.25	12	" 20.25
6 kosov	" 10.50	24	" 39.50
	36 kosov	K 57.50	
	50	" 77.50	
	100	" 150.-	

Najnovejši

stekl. nakit za božično drevesce

12 kos. sortiranih, skrbno zavrtih v kartonu, po velikosti in izvršitvi po K -40, -60, -70, -80, 1.-, 1.20, 1.50, 2.-, 6 kos. kartonu, po velikosti in izvršitvi po K -75, -90, 1.-, 1.20. Lameta, angelski lasci, srebrni ali zlati, kvrti K -10, hica za orehe 100 kosov K -20, verižice iz steklenih kroglic, 1 in pol do 3 metra dolge, po velikosti kroglic K -90, -95, 1.20, 1.40. Brečice 24 kosov v kartonu K -50, večje 15 kosov v kartonu K -58, držajca za sveče, tucat K -50.

Prosim zahtevajte katalog.

Božična nagrada.

Vsak p. a. kupec, ki od 1. sept. do 30. nov. pisмено nasenkrat naroči za božično nagrado alarmno budilko št. 4343 s po noči svetlečim se žarilcem.

Zamena dovoljena ali denar nazaj, torej brez rizika!

Posilja se po povzetju ali denar naprej. Najpripravnije se naroča na odrezku poštne nakavnice. Neobhodno je potrebno, da se pri naročitvi opomni, ali naj se pošlje blago po povzetju ali če je denar odposlan po nakaznici. Tudi je v korist vsakomu naročitelju, da naroči, čim le mogoče, blago še pred 15. decembrom, ker pošta po 15. decembru zaradi hudega nalaga ne more dostavljati tako hitro, kakor ob navadnem času. Nasiljavajte naročite satoraj pravočasno na naslov:

tvornica ur v Mostu **JAN KONRAD** ces. in kralj. dvorni dobavitelj v Mostu št. 1941 na Češkem

Zahtevajte moj najnovejši glavni katalog s 3000 slikami, ki vam ga takoj pošljem zastonj in poštne prosto.

pristna Roskopf patentna remontoirka na sidro švicarskega sistema z masivnim solidn. švicarskim kolesjem na sidro in zaščito za gonilno vzmet, pristno nikljasto okrovje z varstveno plombo in šarnirskim pokrovom, ovaln. robom, 36 uridoča (ne gre samo 12 ur), okrašen in pozlačeni kazalci, najatančnejše reguliranje in 3letni garancijski list, kom. 5 K. 3 kom. 14 K. S sekundnim kazalcem 6 K, 3 kosi 17 K.

Bogata izbira v mojem glavn. katalogu.

Št. 7223. Denarnica iz enega kosa, svetlorjava, safian mnogo prostora za drobiz, 4 predeli, notranja zapora na vzmet, nikelnasta zunanja zapora 9 cm dolgoti, 6 cm širokosti K 1.50
 Št. 7202. Cena dobra denarnica iz enega kosa, močnega, gladkega usnja z gihena, la zaklopi iz govedine, 4 predeli in vizitje, 3 zapore, 9 cm dol. 6 cm šir. K 1.35.

Bolje denarnice po K 1.85, 2.10, 2.80, 3.10, 3.50, 3.80, 4.20 uviče za najmanj 40 K blaga, dobi zastoj kazalnikom in pa kolektor za l. 1908.

Suhe gobe (jurje)

na senčnem kraju posušene, ne prašne, kupujem in prosim, da se mi pošlje vzorec s ceno. Kupujem tudi „licopodi“ (rumen prah od lesa za popraševanje malih otrok.)

C. F. Schubert, Gradec, Murplatz 10. 2278 3 2

Šivalni stroj lep in trpežen, že od 38 kron naprej. Ceniki zast. L. REBOLJ zaloga šiv. strojev in koles, Kranj.

Združene tovarne za volnino prodajajo letos zopet izključno po meni okroglo 4000 kom. takozvanih

vojaških kocev za konje

za ceno le glđ. 2.20 komad in glđ. 4.30 za par 6 parov (franko na dom) naravnost na lastnike konj. Ti debeli, trajno trpežni koci so topli kot kožuovina, temnosivi, okoli 150.200 cm veliki, torej lahko pokrijejo celega konja. — Različno pisana naročila, ki se izvrše le po povzetju ali če se denar pošlje naprej, naj se pošljejo na 2214 2

Steiner-jevo komisijsko razpošiljalnico združenih tovarn za koce Dunaj, II, Taborstrasse 27 F.

Ceniki na željo zastoj in franko. — Za neugajoče se zavežem vrniti naprej poslani denar.

Mnogoštevilna priznanja in naročila so došla od: kobilarne v Radavcu, Komarno in Brody, župnika Kolarja Tutz, dr. Vračuna, odvetnika v Varasdu, posestnika Weichbergerja, Ilosva, Grünwalda, Zorkovak, Rotter Lichten, pl. Mroczkowski-ja Dobrostany, Rosenauerja Zg. Moldava, Kahlissa Mankendorf, Schenka Gerlsdorf, lastnika umetnega mlina Fohringerja in dr.

Vinogradniki pozor!

Čas trgatve je tukaj! Vsakdo si napravi rad na tropine dobro domačo pijačo. Najboljšo in najcenejšo pijačo pa napravite z mojimi naravnimi snovmi.

Pijača je popolnoma neškodljiva in se nikdar ne pokvari. Čim delj časa stoji, tem boljša je. Ime moje po celi Avstriji in Ogrski znane tvrdke Vam jamči, da dobite najboljše blago po najnižji ceni. Opozarjam tedaj vse cenjene posestnike, da se zaupno obračate na mojo tvrdko; le jaz sem v prijetnem položaju, da oddajam najboljše snovi in jih tudi največ dajem. Opozarjam tudi vse posestnike na moje različne cvete za napravo okusnega oceta, fine slivovke, drožnega žganja, brinjevca, ruma, različnih likerjev, na moj povsod priljubljen prašek za svinje, govejo živino in konje.

Ne zamenjajte moje veletrgovine z drugimi malimi trgovinicami!

2277 2

C. F. Schubert
 prot. Inh. KARL SCHOLZ
 Gradec, Murplatz 10.

Izurjeno 2161 4-4

šivilje za slamnike

za trajno, dobro plačano delo sprejme tovarna za damske slamnike **Siegfrid Ornstein, Dunaj 6, Theobaldgasse 13.**

FRANC JOZEFOVA granke vođa.

Na prodaj sta 2313

gostilniška in trgovska koncesija

s trgovsko opravilo vred za 300 K. Iztržba na dan 40 K. Naslov pove „Domoljuba“.

Hamburg-Amerika Linie

Vožnja traje dal 6 dni izredna prilika za plovno in ostane z najnovejšimi leta 1905 in 06 zgrajenimi velikanskimi parnik: **Amerika** 24.000 ton **Victoria** 25.000 ton **Kaiserin Augusta** turaj la obrat večji kot do sedaj veliki parniki z 8 12.000 tonami

pojasnila daje zastopnik: **Fr. Seunig, Ljubljana** Kolodvorske-ulice št. 28

Odhod iz Ljubljane vsaki ponedeljek, torek in četrtek v tednu.

Tovarna za stole Franceta Švelgeljna
na Bragu, p. Borovnica, Kranjske izdeluje

vsakovrstne stole

od preprostih do najfinjših po najnižjih cenah brez konkurence. Ilustrovan cenik pošlje se na zahtevo 2805 26-21 sastonj in franko.

Hotel, gostilna, posestvo, trgovine, vile

dobro obrestovanje pogoj, se iščejo v **nakup.** Ponudbe od prodajalcev samih pod **M. N. 316' na Daube & Co, Monakovo.** Posredovalci nepotrebni. 2326

Zabranite izpadanje las! Odstranite prhljaje!

Dunaj 1904: Zlata državna svetinja. Grand Prix!

Milan 1906: Grand Prix!

Ojačite rast las! Oživljajte živce!

Dr. Dralle-ja brezova voda za lase

najplemenitejša in najnaravnejša vseh voda za glavo in lase. Pazite pri nakupu izrecno na ime „Dr. Dralle“, ker se ponujajo češče manjvredna ponarejanja na škodo občinstva. Dobiva se v lekarnah, parfumerijah, drožerijah in brivnicah. Glavna zaloga: M. Hoffmann & Co. Tešin v L.

Najvišje sadeže je možno doseči

Ceres-ova

jedilna mast je nedosežna

glede dobrega okusa, nepokvarjenosti, nizke cene in priproste priprave. III. 2081

SVARILO! V obrambo proti mogočim neprilikom naznanjam svojim čislanim naročnikom, da moj bivši potovalec **g. H. STAINKO** že dalj časa ni več v moji službi, da nima pravice za mojo tvrdko (navidezno) naročila jemati ali pa za moj račun plačila sprejeti.

Edmund Kavčič

trgovec v Ljubljani in izdelovalec zdravstvenega rastlinskega likerja „FLORIANA“.

2339

Vijadno se priporoča .....

trgovina s klobuki in čevlji

Ivan Podlesnik ml.

Ljubljana, Stari trg šte. 10.

Velika zaloga. — Solidne blage. — Šmerne cene. . .

2250 52—3

Poskusite! Gotovo bodete zadovoljni!

Vsako ponarejanje kaznivo Edno pristen je 85 40

Thierry-jev balzam

z zeleno znamko „redovnica“.
Cena 12 majhnih ali 6 dvojnatis steklenic ali 1 velika specialna steklenica s patent. zamaškom K 5.— franko.

Thierryjevo centifolijsko mazilo proti vsem le tako stari ranam, vnetjem, ravnjavam, abscesom in oteklinam vseh vrst. Cena: 1 lončka K 3-60 se pošlje le proti povzetju ali denar naprej. — Obe domači sredstvi sta povsod znani in sloviša kot najboljši. Naročila se nastavljajo na:

Lekarar A. Thierry v Pregradi pri Rogški Slatini.
A. Thierry je Brošura s foto originalnih pisem gratis in franko. V zalogi v skoro vseh večjih lekarnah

Poskusite! Gotovo bodete zadovoljni!

Najboljše in najcenejše

kupite „na drobno“ in debelo

v trgovini s papirnatim blagom

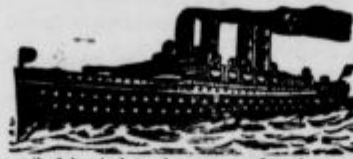
A. Škulj

v Ljubljani, Poljanska cesta 12, zraven nove gimnazije 2268 6-2

Najboljše stiskalnice

za sadje in grozdje, sadne in grozdne mline, čistilnice za žito kakor druge najboljše poljedelske stroje priporoča tvrdka „Merkur“, P. Majdič v Celju.

Ceniki zastoj. 1846 8

„Kunard Line“
Trst-New York

enajpriljavnejša, najcenejša in najboljše pot iz Ljubljane v severno Ameriko, ker t d ni dolgotrajne morne vožnje po raznih železnicah, nobenega posredovanja, no prenočevanja in sploh nobenih potranskih stroškov med potjo. Parniki so prostorni, zračni in snažni; vožnje vsake 14 dni. Hrana in potrebita najboljša. Pojasnila daje in karte prodaja glavni zastopnik. 2004 75

Bliznji odhod iz Trsta: Carpathia, torek 29. oktobra 1907. Slavonia, torek 12. novembra. Altonia, torek 19. novembra 1907.

Andrej Odlasek, Ljubljana, Slomškove ulice 25, poleg cerkve Srca Jezusovega.

Za 5 vinarjev

si more vsak preskrbeti prednosti pri nakupu blaga za obleko, kakoržnih sicer ni dobiti, kdor prosi po dopisnici za vpslatev vzorcev pri veliki trgovini bratje Lechner v Gradou, železna hiša. To ne stane nič, na izbero pa ima vsak najmodernejše blago za damske obleke črno in barvano perilno blago, posteljino, oksford, loden, sukno, vse vrste platno za perilo in posteljino opravo, in mnogo drugih predmetov, poleg cenika o vseh vrstah perila i. t. d. — Zložno si more vsak doma izbrati in potem kar najceneje izvršiti najboljši nakup. Mnogo biš naroča že celo vrsto let vse svoje potrebitine le od tam, ker so se prepričali, da ima ta strogo realna trgovina pred očmi edino zadovoljnost svojih odjemalcev. 2026 12—7

FLORIAN

Je najboljše kreptilo za želodec!

Priznано od učenjakov!

„Florian“ se dobi edino od Rastlinske destilacije „Florian“ v Ljubljani.

CARLO GORTAN, Trst, Via Santa Caterina 13, prodaja

Lecerjevo jedilno olje in namizno olje.

Cene: 44, 48, 52, 56, 60, 64, 68, 72, 80 vin. pol litra. Vzorec proti 50 vin. Za vsak vzorec naj se označi cena. 1457 20—16

Dr. Kovacs-evo mazilo za roke.

V rabi nedosežno, povzročuje nežnost in belino rok v 3 dneh. — Lonček 1 K 20 v.

„International“ odstranj. mahu

naglo in gotovo odstrani nepotrebne kocine v obrazu in po rokah. — Steklenica 6 K.

Razpošilja po povzetju lekarna pri Mariji Pomagaj, Budapest, Liszt Ferencz-tér 20. 2307 18—1

Käthe-jeva voda za lase

ali „Pomada“, edino in najgotovejše sredstvo za močno in naglo rast las in brade. V kratkem času presenetljiv uspeh. Cena steklenice ali lončka K 2.—, K 3.—, steklenica za poizkus K 1-40. Pošilja po povzetju gospa Käthe Menzel, Dunaj, XVIII, Schulgasse 3, 1 St g. 2342 10-1

F. Milan Poljanšek

krojač in trgovec v Dol. Logatcu

Zaloga raznovrstnega blaga in izgotovljenih oblek, zimskih suknjičev, spodnjega perila domačega izdelka. Velika izbira krav, ovrtnikov, ženskih predpasnikov in družega blaga. Oblike se po meri izdelujejo točno in solidno. Cene zmerne. 2259 2-1

Pri sodnji v Ilirski Bistrici vršila se bo v sobi št. 4

v torek 22. t. m. dopoldne ob 9. uri prostovoljna prodaja

dr. Ivanu Kladva iz Kamnika lastne žage na Topolcu ob vodi Reki z vodno močjo in pripravo tudi za mlin, in zarezkiških travnikov.

Držbeni pogoji so vpogledati pri bistriški sodnji in pri lastniku. 2288 2-2

Ceno češko posteljno perje

5 kg novega skubljenega K 9-60, boljše K 12, — belega, ako mehkega, skubljenega K 13 —; K 24 — snežnobelega, a ehkega, skubljenega, K 30 —; K 36 —. Pošilja se franko p. oti povzetju. Tudi se zamenj. ali nazaj vzame proti p. oti povzetju. Poizkusni stroškov. Benedikt Sachsels, Lobes 159, p Pizen, Češko.

Najcen. nakup češkega postelnega perja

5 kg nov. dobrega, sivoga, skubljenega, brez prahu K 9-40; boljši K 11 80; 5 kg dobrega napol belega K 16 —; belo, mehko K 23-50; 5 kg snežnobe. mehko K 28 —, K 30 —, K 34 —, K 36 —; 5 kg snežnobe. nesokublj. K 23 —, K 26 —, K 29 —; puh siv a K 3-40, bel a 4—40, snežnobe. a K 5-80 in K 6-40 pol kg. Pošiljatev franko po povzetju. Sme se zamenjati in nazaj vzeti proti povzetju poštne. Pri naročilu se prosi za natančen naslov. IVANA POLATSCHKEK Janovitz a. d. Angel 16 pri Klatovu, Češko.

I. kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in silkanje na steklo

Aug. Agnola, Dunajska cesta 13a, poleg Figovca se priporoča prečestiti duhovščini in p. n. slavn. občinstvu za napravo cerkvenih oken v umetnem steklarstvu ali slikane na stekle, stavebnih del, napravo okvirov, itd. itd. — Ima tudi v zalogi različno porcelansko in stekleno posodo za namizje gostin in zasebnike, svetilke, okvire itd. po najnižjih cenah. — Narisi, ceniki in proračuni na zahtevo zastoj, mnoga spričevala za dovršena dela so cenjenim odjemalcem v ogled na razpolago. 1807 52—10

Putniki v Ameriko Mater želijo dobro, po ceni in zanesljivo potovati naj se obrnejo na **Simona Šmetelca** v Ljubljani Kolodvorske ulice 20. Vskakovstrna Pojasnila daje se brezplačno.

Isototam sprejmejo se dobri in zanesljivi zastopniki.